

OPENBAAR MINISTERIE

JAAROVERZICHT CRIMINELE GELDSTROMEN 2025

JAARBERICHT 2025

OPENBAAR MINISTERIE

Politie

Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst

Inspectie Leefomgeving en Transport

Opsporingsdienst van de Nederlandse Arbeidsinspectie

Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit Inlichtingen- en Opsporingsdienst

Centraal Justitieel Incassobureau

INHOUD

Voorwoord	4
1 Verstoren van criminele geldstromen	6
1.1 Beslagresultaat	10
1.1.1 <i>Landelijke Beslag Autoriteit als expertisecentrum beslag</i>	12
1.2 Incassoresultaat van de keten	14
1.3 Maatschappelijk herbestemmen	15
2 Witwassen	16
2.1 Witwascijfers	19
2.1.1 <i>iCOV</i>	21
2.2 Aanpak witwasmethoden	23
2.2.1 <i>Ondergronds bankieren</i>	24
2.2.2 <i>Trade Based Money Laundering</i>	24
2.2.3 <i>Digitale criminele geldstromen</i>	28
2.2.4 <i>Vastgoed</i>	30
3 Internationaal	32
4 Bijzondere opsporingsdiensten en Politie	40
4.1 Bijzondere opsporingsdiensten	41
4.2 Politie	46
5 Ontwikkelingen	48
5.1 Gewenste wet- en regelgeving	49
5.2 EU-ontwikkelingen	50

VOORWOORD

Crimineel geld is zelden zichtbaar, maar altijd voelbaar. Het ondermijnt eerlijke concurrentie, financiert nieuwe criminaliteit en tast het vertrouwen in onze economie en rechtsstaat aan. Wie de geldstromen weet te volgen, ziet hoe verweven en grensoverschrijdend deze vormen van criminaliteit inmiddels zijn. Juist daarom is het blootleggen en afpakken van crimineel vermogen een van de krachtigste instrumenten die we hebben.

Dit jaaroverzicht laat zien hoe weerbarstig die opgave in de praktijk is. In 2025 zijn circa 3.000 witwasdossiers bij het Openbaar Ministerie (OM) binnengekomen, aanzienlijk minder dan het gemiddelde van voorgaande jaren. Een eenduidige verklaring is er niet, maar duidelijk is wel dat de complexiteit toeneemt. Criminele structuren maken gebruik van meerdere landen tegelijk: een rechtspersoon in het ene land, een bankrekening in het andere, bestuurders elders en activiteiten verspreid over verschillende jurisdicties. Tegelijkertijd staat internationale rechtshulp onder druk. In een wereld met meer geopolitieke spanningen wordt samenwerking minder vanzelfsprekend, terwijl die juist cruciaal is om bewijs rond te krijgen.

Ook bij het afpakken van vermogen zien we een dubbel beeld. De doelstelling voor conservatoir beslag van 310 miljoen euro wordt opnieuw gehaald met een beslagresultaat van totaal 433 miljoen euro. Tegelijkertijd groeit het totaal minder snel dan we zouden willen. Inmiddels staat er

ongeveer 2,9 miljard euro aan conservatoir beslag onder beheer, vaak voor lange tijd, omdat complexe strafzaken jaren duren. De incassoresultaten blijven met 83% stevig, maar laten ook zien hoe afhankelijk we zijn van een beperkt aantal grote zaken.

Deze realiteit vraagt om meer dan alleen inzet; ze vraagt om vernieuwing. Nieuwe instrumenten zijn noodzakelijk om effectief te blijven. De aangekondigde mogelijkheid van confiscatie is daarin een belangrijke stap. Het stelt ons in staat om vermogen af te pakken wanneer aannemelijk is dat het uit criminaliteit afkomstig is, ook als een strafzaak (nog) geen uitkomst biedt. Dat biedt perspectief in situaties die we maar al te goed kennen: cryptovermogen zonder duidelijke eigenaar, criminele nalatenschappen of geldstromen die zich onttrekken aan traditionele bewijsvoering. De implementatie hiervan is in volle gang.

Tegelijkertijd richten we ons steeds scherper op de fenomenen waar de grootste impact te behalen valt. In onderzoeken naar *trade based money laundering* (TBML), *underground banking* en het Cash Compensatie Model (CCM) zien we structuren van een omvang die enkele jaren geleden nauwelijks voorstelbaar was. Per onderzoek tientallen rechtspersonen, duizenden valse facturen en bedragen die per zaak kunnen oplopen tot tientallen miljoenen euro's. Daarbij blijft het zelden bij witwassen alleen: vaak is sprake van een combinatie met belastingfraude, zorgfraude, arbeidsuitbuiting en illegale tewerkstelling.

Wat in het bijzonder opvalt, is de rol van ogenschijnlijk legitieme bedrijven. Zij worden – soms bewust, soms uit onwetendheid maar vaak ook opzettelijk – onderdeel van deze constructies. Dat maakt de aanpak complexer, maar ook urgenter. Want waar de bovenwereld en onderwereld in elkaar overlopen, is wegstijgen geen optie. Bedrijven die zich hiervoor laten gebruiken, moeten dat voelen – juridisch én financieel.

Daarmee is de kern van de boodschap ook helder: de aanpak van criminele geldstromen kunnen we niet alleen. Het vraagt om een gezamenlijke inspanning van opsporing, vervolging, toezichthouders, poortwachters en internationale partners. De komende implementatie van Europese regelgeving, zoals de Confiscatierichtlijn en het nieuwe anti-witwaspakket, biedt kansen om die samenwerking te versterken en sneller toegang te krijgen tot informatie over vermogen.

Maar wetgeving alleen is niet genoeg. Het delen van informatie binnen de overheid, het tegengaan van misbruik van rechtspersonen en het vergroten van bewustzijn bij bedrijven zijn minstens zo bepalend voor succes. Alleen door die elementen met elkaar te verbinden, kunnen we echt stappen zetten.

Dit jaaroverzicht laat zien waar we staan. Het laat ook zien wat er nodig is om verder te komen. Want één ding is zeker: zolang criminaliteit loont, blijft zij bestaan. Door crimineel vermogen zichtbaar te maken, te volgen en uiteindelijk af te pakken, raken we de kern. Niet alleen door te bestraffen, maar door het verdienmodel zelf te ontmantelen.

Dat is waar het uiteindelijk om gaat.

Anita van Dis-Setz

*Landelijk coördinerend Officier van Justitie /
Hoofd strategie aanpak criminele geldstromen*

1 VERSTOREN VAN CRIMINELE GELDSTROMEN

Verstoren van de keten

Het verstoren van geldstromen is een middel om criminele netwerken te verlammen, herinvesterings in nieuwe illegale activiteiten te voorkomen en de status van criminele rolmodellen in de wijk af te breken. De filosofie dat misdaad niet mag lonen is in 2025 vertaald naar een breder kader van interventies.

Het verstoren van het criminele verdienmodel vraagt om een systemische aanpak. Dit jaaroverzicht benoemt daarvan een aantal voorbeelden: Trade Based Money Laundering (TBML), derdenbetalingen, ondergronds bankieren en het Cash Compensatie Model (CCM).

Strafrecht is ultimum remedium. Immers, de inzet van het strafrecht is een zwaar middel. We kiezen onze zaken met beleid, met daarbij de gedachte dat we met het doen van zaken effect willen bereiken. Ook in 2025 vormde het National Risk Assessment

(NRA) (2023)¹ het uitgangspunt voor de inzet van het strafrecht, waarbij geldt dat waar uiteindelijk op wordt ingezet, is ingegeven door meerdere factoren. Dit kan zien op intelligence uit verdachte transacties die de Financial Intelligence Unit Nederland (FIU-NL) ter beschikking stelt en (rest) informatie uit opsporingsonderzoeken. Met de opsporingsdiensten maakt het OM afspraken over de thema's die we zullen oppakken en die corresponderen met de risico's die het NRA schetst.

De koers van het OM is erop gericht het strafrecht gericht in te zetten waar andere middelen niet toereikend zijn. Binnen de aanpak criminele geldstromen wordt dan ook naar meer gekeken dan louter het strafrecht en is er oog voor alternatieve sancties of afdoening. Dit gaat in overleg en samenwerking met partners. Zo zijn er mogelijkheden via het bestuursrecht, door toezichthouders als de Belastingdienst, of via het tuchtrecht van beroepsorganisaties.

¹ Begin 2024 verscheen het derde National Risk Assessment (2023) van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (WODC). Daarin worden de 18 grootste witwasdreigingen benoemd, afgezet tegen de weerbaarheid van de maatschappij. Die risico's zijn gerelateerd aan cash-in-methoden, zoals ondergronds bankieren, maar ook op handelsconstructies, misbruik van rechtspersonen, (criminele) facilitators en vastgoed.

Justitiële Interventies & Alternatieven

Een belangrijk aspect in strafzaken zijn de keuzes over de in te zetten interventie. Welke afdoening past het beste bij de aard en omvang van de zaak? Welke mogelijkheden zijn er buiten het strafrecht om?

De tool JUSTIA (Justitiële Interventies & Alternatieven) is ontwikkeld om meer effect te bereiken in zaken en de strafrechtketen te ontlasten. Op [Justia-tool.nl](https://justia-tool.nl) staan ruim 300 interventies die kunnen worden ingezet om zaken gericht en effectief af te doen. Hierbij gaat het niet alleen om de mogelijkheden die het strafrecht heeft, maar ook om hetgeen mogelijk is in bijvoorbeeld het bestuursrecht, tuchtrecht of civiel recht. Door alternatieve interventies buiten het strafrecht in te zetten – die soms sneller, efficiënter en effectiever zijn – wordt ook de strafrechtketen ontlast en worden de doorlooptijden versneld. Oftewel: van overzicht, naar inzicht, naar een gerichte keuze van interventies.

Civiele interventies

Naast strafrechtelijk acteren kan het OM civiele bevoegdheden inzetten in de aanpak van wantoestanden bij rechtspersonen. Signalen voor een dergelijke civiele interventie komen uit strafzaken en de media, maar bereiken het OM ook via opsporingsinstanties en in toenemende mate ook via toezichthouders en banken. In 2025 zijn acht nieuwe civiele interventies gestart

en werden er zes civiele zaken afgesloten, waaronder de Centric-enquête².

Een andere noemenswaardige zaak die in 2025 is afgerond is Piacenza. In deze zaak zijn civiele bevoegdheden ingezet om uit misdrijf verkregen vermogen uit de macht van verdachte/veroordeelde te halen en te verhinderen dat de criminele activiteiten zouden worden voortgezet. In de zaak Piacenza is de verbodenverklaring en ontbinding ex artikel 2:20 BW verzocht van een besloten vennootschap, die in eerste aanleg was veroordeeld voor overtreding van sanctiewetgeving door luchtvaartonderdelen te leveren aan Rusland. Volgens het OM bestond er een groot hervattingsrisico, nu onder meer gebleken was dat de BV geen andere activiteiten ontplooidde en de voorlopige hechtenis van de bestuurder zou worden geschorst. Naast de verbodenverklaring van de BV heeft het OM de rechtbank verzocht de bestuurder van de BV een bestuursverbod op te leggen. Deze verzoeken van het OM zijn (op tegenspraak) toegewezen door de rechtbank Gelderland.

Naast de signaalwerking die ervan uitgaat, is [deze uitspraak](#) baanbrekend omdat: 1) de verbodenverklaring en ontbinding al bij mondelinge tussenbeschikking zijn uitgesproken tijdens de mondelinge behandeling van het verzoekschrift, 2) het de eerste verbodenverklaring van een besloten

2 Uitspraak: Centric - De Ondernemingskamer (OK) in Amsterdam oordeelt dat er wanbeleid was bij Centric. Twee jaar geleden greep het OM in door de gang naar de Ondernemingskamer, een uitzonderlijke stap. De Ondernemingskamer bevestigt nu dat het OM dit terecht deed. Voormalig eigenaar Sanderink en zijn vrouw Van Rijbroek worden samen verantwoordelijk gehouden voor het wanbeleid en Sanderink moet worden ontslagen zo oordeelt de OK.

- [Gerard Sanderink ontslagen voor wanbeleid bij Centric, Strukton en Oranjewoud | Binnenland | De Gelderlander.nl](#)

- [Voormalig topondernemer en Quote 500-lid Gerard Sanderink voerde wanbeleid bij Centric en Oranjewoud](#)
- [Gerechthof Amsterdam: Gerard Sanderink voerde wanbeleid uit bij Centric - Oost](#)

vennootschap (geen stichting of vereniging) is op grond van artikel 2:20 BW en 3) de rechtbank de uitspraak uitvoerbaar bij voorraad heeft verklaard, waardoor de door de rechtbank te benoemen vereffenaar meteen met de afwikkeling aan de slag kan, terwijl het hoger beroep in de strafzaak nog loopt.

Strategisch Programma Criminele Geldstromen

De basis voor de versterking in de aanpak van criminele geldstromen is voor de opsporing en vervolging gelegd in het Strategisch Programma Criminele Geldstromen (SPCG) 2024-2028. Hierin is de kennis en expertise van elke organisatie van grote meerwaarde, waardoor in gezamenlijkheid effectiever kan worden opgetreden.

De doelstelling en ambitie van het SPCG 2024-2028 is gericht op:

- het risicogericht vormgeven van de aanpak criminele geldstromen,
- het creëren van samenhang en synergie tussen de diverse landelijke én regionale diensten, en
- meer zicht en overzicht creëren op de totaalaanpak, waarbij een langetermijnvisie op de gemeenschappelijke aanpak van criminele geldstromen en het verstoren van het criminele verdienmodel de basis vormt.

Voor het behalen van de doelstelling zijn in het SPCG **zeven randvoorwaarden** opgenomen:

1. Opbouwen van een gezamenlijke intelligencepositie
2. Focus aanpak facilitators en criminele verdienmodellen
3. Brede samenwerking: regionaal, nationaal en internationaal
4. Traceren en afpakken van crimineel verkregen vermogen

5. Effectieve barrièremodellen en afdoeningen
6. Innovatie en kennis & expertise samenbrengen
7. Communicatie en terugkoppeling/verantwoording naar de samenleving

Binnen het programma is afgesproken om de implementatie van dit SPCG vanuit de inhoud en samenwerking te benaderen. Er is afgelopen jaar in een pilotvorm met twee fenomenen (CCM en criminele (financiële) facilitators) gestart. Deze fenomenen worden daarin tegen de zeven randvoorwaarden gehouden om te bezien in hoeverre binnen deze fenomenen deze randvoorwaarden worden geraakt. Daarnaast wordt een aantal initiatieven, waaronder het Combiteam TBML en de Landelijke aanpak Digitale Criminele Geldstromen, langs de randvoorwaarden gelegd om ook hier te kijken op welke punten deze initiatieven in de praktijk al deze randvoorwaarden vullen.

Gelet op de nieuwe wetgeving die op ons af komt, staat voor komend jaar op de agenda om het programma te updaten. Denk hierbij aan de AMLD-6 en AMLR en de Confiscatierichtlijn. Deze brengen vooral op het terrein van internationale samenwerking en confiscatie nieuwe mogelijkheden, kansen en invalshoeken. Deze zullen ook direct in de strategische aanpak worden geïncorporeerd. Voor meer informatie over deze aankomende wetgeving, zie ook [paragraaf 5.2](#).

1.1 Beslagresultaat

Wist je dat incasso iets anders is dan beslag?

Het belangrijkste verschil tussen strafvorderlijk beslag en incasso is het doel en het stadium van de zaak: strafvorderlijk beslag is een dwangmiddel tijdens een strafonderzoek om goederen veilig te stellen, terwijl Centraal Justitieel Incasso Bureau (CJIB)-incasso het innen van een onherroepelijke boete of schadevergoeding is.

Wist je dat we als OM op verschillende wijze beslag leggen?

Klassiek en conservatoir beslag. En we leggen ook beslag voor het buitenland, op grond van rechtshulpverzoeken en EBB's.

Wist je dat de nieuwe confiscatiewetgeving nieuwe mogelijkheden biedt om af te pakken?

Met de nieuwe confiscatiemogelijkheid kunnen we een vermogensbestanddeel waarvan we kunnen aantonen dat het uit misdrijf afkomstig is, afpakken. Dat wordt een raadkamerprocedure tegen een 'goed' in plaats van tegen een 'verdachte'.

Belangrijkste toegevoegde waarden van confiscatie:

- De bewijsmethodiek is gelijk aan die voor de ontneming. Daardoor ontstaat er, nadat het OM aannemelijk maakt dat het goed uit criminele bron is gefinancierd, meer ruimte voor een evenredige bewijslastverdeling. Tegen de beslissing van een raadkamer staat cassatie open.
- Focus op het voorwerp (in rem): de procedure richt zich op de criminele herkomst van het goed (bijv. witwassen) in plaats van op het vervolgen van de persoon.
- Bestrijding ondermijning: het is een effectief instrument in de strijd tegen de georganiseerde misdaad, omdat het criminelen raakt in hun portemonnee, zelfs als ze buiten schot blijven in een strafrechtelijk onderzoek.
- Internationale standaard: het helpt Nederland te voldoen aan Europese en internationale richtlijnen voor het afpakken van criminele goederen.

Zie ook [5.2. EU-ontwikkelingen](#)

Uit de praktijk: Hypotheekfraude en witwassen via vervalste documenten

Een 34-jarige vrouw uit Amsterdam kreeg een strafbeschikking opgelegd wegens hypotheekfraude en witwassen. Zij gebruikte vijf vervalste documenten, waaronder een arbeidsovereenkomst, salarisspecificaties, een werkgeversverklaring en een aangifte inkomstenbelasting om een hypothecaire lening van 640.000 euro te verkrijgen voor de aankoop van een woning van 562.500 euro. Het OM legde beslag op de woning.

Na de beslaglegging deed de verdachte afstand van de woning, waardoor zij geen voordeel meer had van de gepleegde strafbare feiten. Het OM legde haar een taakstraf van 100 uur op, rekening houdend met haar rol in een breder, nog lopend onderzoek naar hypotheekfraude. De afdoening via een strafbeschikking maakte een snelle en effectieve afronding van de zaak mogelijk, zonder de strafrechtketen onnodig te belasten.

Het leggen van beslag blijft een van de meest tastbare resultaten van financieel rechercheren. Voor 2025 is de lat weer hoger gelegd, met een doelstelling die de ambitie van de Veiligheidsagenda volgt. De beslagdoelstelling voor 2025 lag op totaal 316 miljoen euro, bestaande uit 210 miljoen euro voor de Politie en 106 miljoen euro voor de bijzondere opsporingsdiensten (BOD'en). Dit ziet louter op conservatoir beslag (waardebeslag dat gelegd is met machtiging van een rechter). Daarnaast legt het OM ook zogenoemd klassiek beslag. Dat kan zijn omdat er bijvoorbeeld onderzoek moet worden gedaan in dat beslag, denk aan computers of administratie. Bijvoorbeeld ten behoeve van een te eisen boete bij de rechter, verbeurdverklaring of onttrekking aan het verkeer. Ook dit gaat uiteindelijk om aanzienlijke bedragen. We zien in de incassoresultaten dat de opbrengst van verbeurdverklaring substantieel is.

Het conservatoir beslagresultaat is een optelsom van de inspanningen van de Politie, de BOD'en en het OM. In 2025 is een beslagresultaat gerealiseerd van totaal 433 miljoen euro, waarmee de doelstelling van 316 miljoen ruim is behaald.

Het zogeheten na-ijleffect blijft een belangrijke factor in de waardering van het beslag. Gegevens laten zien dat de initiële beslagcijfers in de tien jaar na registratie gemiddeld nog met 30% toenemen. Dit komt door de waardestijging van onroerend goed, rendementen op bankrekeningen en de definitieve taxatie van in het buitenland gelegen objecten. In 2025 is extra aandacht besteed aan de snelle executie van beslag op volatiele goederen, zoals cryptovaluta en luxe voertuigen, om waardevermindering tegen te gaan.

De kwalitatieve doelstelling in het kader van beslag is dat in elk ondermijningsonderzoek reeds in de weegfase een afpakparagraaf wordt opgenomen. Dit dwingt opsporings-teams om vanaf de start van een onderzoek na te denken over de financiële component: wie profiteert, waar is het vermogen gebleven en welke instrumenten zijn nodig om dit veilig te stellen? De introductie van het Vermogensdossier in Summ-IT heeft dit proces in 2025 verder geprofessionaliseerd, waardoor informatie over getraceerd vermogen naadloos overvloeit van de opsporingsfase naar de vervolging en executie.

Vermogensdossier

In het Vermogensdossier worden alle opsporingshandelingen vastgelegd met betrekking tot het traceren van vermogen en het leggen van beslag. Het Vermogensdossier is bruikbaar en beschikbaar in alle fases van het proces, van intelligence, opsporing, vervolging tot executie. Het gebruiken van het Vermogensdossier leidt tot effectievere en efficiëntere afpakresultaten in de keten, omdat er in meer zaken beslag zal kunnen worden gelegd, het beslag in veel zaken hoger zal zijn en het vermogen beter in beeld blijft, waardoor het innen van openstaande vorderingen vergemakkelijkt wordt.

In 2025 hebben we mooie stappen kunnen zetten in de samenwerking en gefaseerde implementatie van het Vermogensdossier bij de BOD'en in samenwerking met het Functioneel Parket (FP). De eerste overdrachten vanuit de NLA, NVWA en ILT aan het OM zijn een feit. De vermogensdossiers worden gedurende de vervolgingsfase door de betrokken vermogenstraceerder geactualiseerd en aangevuld. Daarnaast zijn er impactanalyses uitgevoerd bij het CJIB, de Koninklijke Marechaussee (KMar), de Rijksrecherche en de eenheden van de Politie en arrondissementsparketten (AP's) van de regio's Noord-Holland en Zuid 3. De uitkomsten van deze analyses worden gebruikt om implementatieplannen op maat te maken en de eenheden en parketten goed voor te bereiden op implementatie.

In 2026 zetten we deze lijn door en richten we ons op verdere begeleiding en monitoring van de implementatie bij de BOD'en in samenwerking met het FP. Tegelijkertijd starten we de gefaseerde implementatie bij de Rijksrecherche en de eenheden en parketten in de regio's Noord-Holland en Zuid 3. Daarnaast zal het projectteam

impactanalyses uitvoeren bij de overige eenheden van de Politie en de AP's en het Landelijk Parket (LP). De verwachting is dat de implementatie van deze eenheden en parketten zullen plaatsvinden in 2027.

Ook zal het project een leuke samenwerkingdag organiseren op 29 september 2026 om de samenwerking tussen de ketenpartners verder te versterken en onderling kennis uit te wisselen.

1.1.1 Landelijke Beslag Autoriteit als expertisecentrum beslag

De Landelijke Beslag Autoriteit (LBA) is verantwoordelijk voor het landelijk beheer van conservatoir beslag en het beheer van internationaal en buitenlands beslag en vervult een landelijke adviesrol ten aanzien van strafrechtelijk en conservatoir beslag.

Het beheer van conservatoir beslag

Het beheer van conservatoir beslag ziet onder andere op valuta, onroerend goed, vorderingen en exclusieve goederen/voertuigen. Het beheer heeft als doel bewaartermijnen te verkorten, waardedaling tegen te gaan en opbrengsten te optimaliseren.

Per peildatum 16 januari 2026 ligt er afgerond een totaalbedrag van 2,9 miljard euro aan beslag bij de LBA. Dit beslag is in afwachting van een uitspraak van een rechter. De hoogte van het bedrag is gestegen met 20,7% ten opzichte van het voorgaande jaar. De reden van deze stijging is terug te voeren naar een verhoging van het aantal in beslag genomen voertuigen, (crypto)valuta, bankbeslag en onroerend goed.

Confiscatierichtlijn

De implementatie van de Confiscatierichtlijn eind 2026 (Richtlijn (EU) 2024/1260) zal naar verwachting impact hebben op de werkzaamheden die bij de LBA belegd zijn, zowel op het gebied van nationaal beheer als het

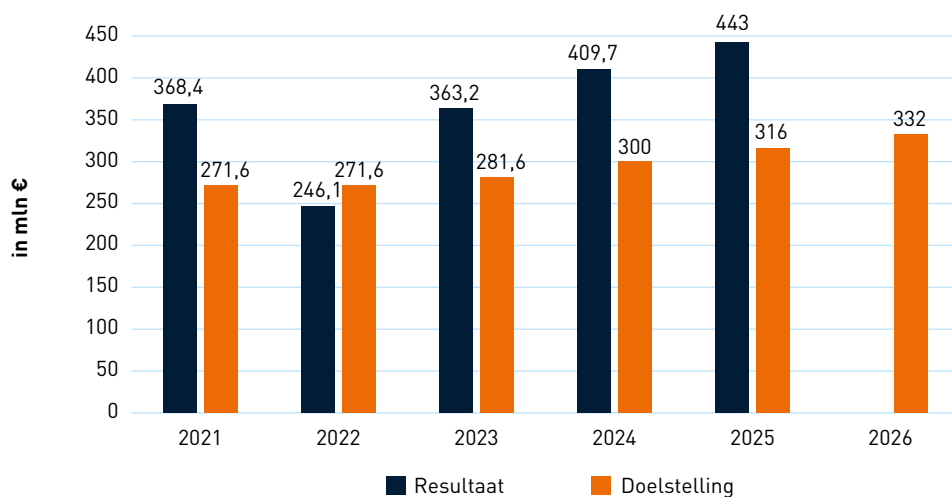
beheer van internationaal en buitenlands beslag. De LBA is zodoende in 2025 betrokken geweest bij de uitvoeringstoets van deze richtlijn. In 2026 zal de LBA een actieve deelname hebben bij de verandering van de behoefte van de Confiscatierichtlijn.

Project Voorraadbeheer

De afgelopen jaren zijn door de OM-onderdelen behoorlijke verbeterstappen gezet op het gebied van beslag. Desondanks is de huidige voorraad in beslag genomen goederen bij de bewaarder Domeinen Roerende Zaken (DRZ) nog steeds fors. De LBA heeft in 2025 een landelijk plan van aanpak Voorraadbeheer opgesteld ten behoeve van voorraadreductie door de OM-onderdelen. Advisering en ondersteuning vanuit de LBA maakt onderdeel uit van dit plan. Door de ICT-inbreuk bij het OM afgelopen zomer is dit project tijdelijk *on hold* gezet. In Q1 2026 is dit project weer van start gegaan.

Een specifiek aandachtspunt voor de LBA in 2025 was het beheer van luxe horloges. De praktijk wijst uit dat de waarde van deze objecten extreem afhankelijk is van bijkomende factoren zoals de originele verpakking, certificaten van echtheid en de eigendoms geschiedenis. Het ontbreken hiervan kan leiden tot waardeverminderingen van meer dan 80% bij veilingen door DRZ. Rechercheurs worden daarom specifiek getraind om bij onderzoeken niet alleen het horloge, maar ook de bijbehorende documentatie in beslag te nemen. In 2025 zijn bij een juwelier in Utrecht aanzienlijke hoeveelheden geld en cryptovaluta aangetroffen, waarbij deze lessen direct in de praktijk werden gebracht.

Totaal beslagresultaat en -doelstelling per jaar

1.2 Incassoresultaat van de keten

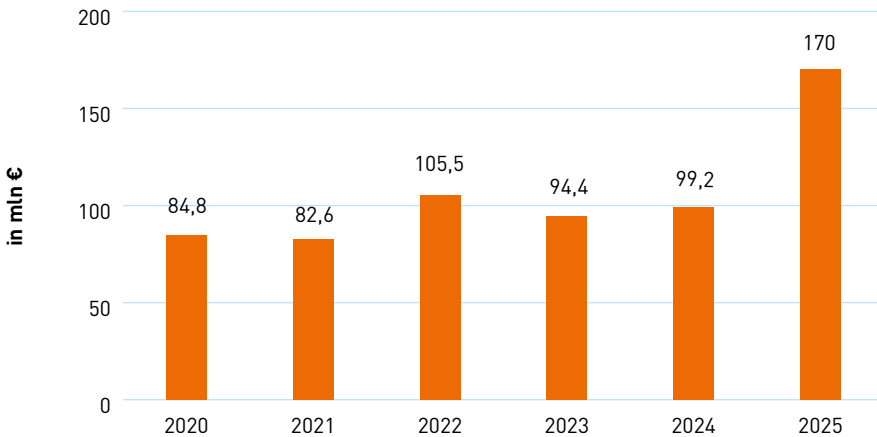
Het CJIB is verantwoordelijk voor de executie van strafrechtelijk geldelijke sancties, waaronder ontnemingsmaatregelen, schadevergoedingsmaatregelen en maatregelen kostenverhaal. Daarmee levert het CJIB een essentiële bijdrage aan het afpakken van crimineel verdiend vermogen. Het afpakken van crimineel verdiend vermogen is belangrijk, omdat misdaad niet mag lonen. Het CJIB zet daarom in op een programmatische aanpak voor het verhogen van het inningsresultaat voor met name de zaken vanaf 100.000 euro. Er wordt onder meer ingezet op het versterken van de monitoring en uitwisselen van vermogensinformatie en op een effectieve samenwerking in de keten, bijvoorbeeld met iCOV en door de samenwerking met de RIEC's te verkennen.

Het totale incassoresultaat in 2025 bedraagt 170 miljoen euro. Dit bestaat deels uit de

buitengerechtelijke afdoeningen van het OM (transacties en strafbeschikkingen) en deels uit de ontnemingsmaatregel. Daarnaast werd er nog ruim 52 miljoen euro afgepakt door middel van verbeurdverklaringen. In 2025 heeft het CJIB in totaal 50,8 miljoen euro afgepakt via een ontnemingsmaatregel. Dit is 9 miljoen euro meer dan het jaar ervoor. Het genoemde inningsresultaat is exclusief de doorstortingen aan benadeelden en buitenland. In lijn met de genoemde programmatische aanpak is de stijging vooral zichtbaar in de categorie zaken vanaf 100.000 euro. Verdere versterking van specialistische expertise bij het CJIB voor deze categorie zaken zal echter onverminderd nodig blijven omdat de instroom van hogere zaken al enkele jaren een opwaartse trend laat zien.

Pilots op het gebied van cybercrime, zeden en mensenhandel hebben uitgewezen dat vroegtijdige beslaglegging de kans op daadwerkelijke schadevergoeding aan slachtoffers aanzienlijk vergroot. In de

Afpakresultaten van de keten

Toelichting grafiek: €99,2 miljoen is het resultaat van de keten over 2024, waarbij €41,6 miljoen is geïnd door het CJIB en €57,6 miljoen door het OM (verbeurdverklaringen en (oudere) buitengerechtelijke afdoeningen).

tweede helft van 2025 is besloten om deze methodiek landelijk uit te rollen naar alle parketten. De maatregel kostenverhaal is in 2025 vaker ingezet, met name bij de ontmanteling van drugslaboratoria. Criminelen worden hierbij niet alleen gestraft voor de productie van verdovende middelen, maar ook aansprakelijk gesteld voor de duizenden euro's aan kosten voor de ruiming en sanering van chemisch afval.

In het kader van het uitfasen van de wet USB doet het OM op dit moment nog de incasso voor de verbeurdverklaring. Op termijn gaat ook dit over naar het CJIB. Het OM stuurt op die verbeurdverklaringen en over de jaren zien we ook dat het aandeel verbeurdverklaringen toeneemt.

1.3 Maatschappelijk herbestemmen

Het concept van maatschappelijk herbestemmen heeft in 2025 een grote vlucht genomen. Het idee is dat afgepakt crimineel vermogen op een zinvolle manier wordt teruggegeven aan de maatschappij, waardoor de schade aan de samenleving directer wordt geadresseerd. Na eerdere successen, zoals de schenking van een drugsschip aan een zeevaartschool en de inzet van een criminele vastgoedportefeuille voor een jongerenwerkplaats in Schiedam, zijn er in 2025 nieuwe initiatieven gestart.

In Rotterdam is een in beslag genomen Audi A3 van een drugsdealer geschenken aan een techniekcollege in Rotterdam-Zuid. Dit voertuig dient nu als leermiddel voor studenten die vaak moeten werken met verouderd materiaal. De symbolische waarde hiervan is aanzienlijk: tijdens burgerschapslessen wordt aan leerlingen uitgelegd dat de overheid bezittingen afpakt van degenen die de regels overtreden, en dat deze spullen vervolgens ten goede komen aan de gemeenschap. Deze actie sluit naadloos aan bij de patseraanpak, waarbij de status van negatieve rolmodellen in de wijk wordt afgebroken.

Daarnaast is de pilot 'Schenken' uitgebreid. Laagwaardige in beslag genomen goederen, zoals partijen speelgoed, verzorgingsproducten en kleding die voorheen vernietigd zouden worden, gaan nu naar non-profitorganisaties zoals de Voedselbank. In 2024 groeide het aantal deelnemende parketten van drie naar zeven, en in 2025 is dit project verder geconsolideerd. Om vraag en aanbod beter op elkaar af te stemmen, is in samenwerking met het Ministerie van Justitie en Veiligheid de 'Startup in Residence-challenge' gelanceerd, waarbij innovatieve bedrijven helpen om logistieke barrières voor herbestemming weg te nemen.

2 WITWASSEN

Witwassen is het verbergen en/of een schijnbaar legale status geven aan een voorwerp (meestal geld of goederen) dat afkomstig is uit misdrijf, zodat het besteed kan worden in de bovenwereld. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de witwascijfers en de aanpak op verscheidende witwasmethoden.

Wist je dat een verdachte transactie (VT) op veel verschillende manieren een bijdrage kan leveren aan het bestrijden van criminele geldstromen?

- Een verdachte transactie is niet gelijk aan een redelijk vermoeden in de zin van artikel 27 Sv. Dat betekent dat de VT nagenoeg altijd opgewerkt moet worden met andere politiegegevens voordat wij ermee aan de slag gaan. De toegevoegde waarde van het melden en onderzoeken van verdachte transacties (in het kader van de VT) is groot voor de opsporing en maatschappelijke veiligheid. Deze meldingen van poortwachters, zoals banken, accountants en notarissen, aan de VT's vormen een cruciaal instrument tegen financiële criminaliteit.
- Bestrijding van witwassen: het maakt het mogelijk om criminele geldstromen te detecteren, in kaart te brengen en te doorbreken.
- Inzicht in criminele structuren: analyse van deze transacties geeft zicht op de bestemming en omzetting van crimineel geld in legale vermogensbestanddelen zoals vastgoed, auto's of sieraden.
- Opsporingsondersteuning: VT's bieden concrete aanknopingspunten voor (bijzondere) opsporingsdiensten en de politie, wat leidt tot toename van strafrechtelijke onderzoeken en veroordelingen.
- Afpakken crimineel vermogen: het helpt bij het lokaliseren van opbrengsten uit misdrijven, waardoor deze in beslag genomen en verbeurd verklaard kunnen worden.
- Preventie: door ongebruikelijke patronen te signaleren (zoals plotselinge grote contante stortingen of afwijkingen van het normale gedrag) kunnen financiële instellingen risico's beter beheersen.

Uit de praktijk: Structurele overtreding Wwft door Rabobank

Het OM heeft Rabobank gedagvaard wegens structurele overtreding van de Wwft. Jarenlang schoot de bank tekort in het uitvoeren van klantonderzoek en het melden van ongebruikelijke transacties. Het onderzoek werd gestart na een melding van De Nederlandsche Bank (DNB).

Volgens het OM heeft het tekortschieten van Rabobank gevolgen voor de integriteit van het financiële stelsel en de veiligheid van de samenleving. Door het niet tijdig signaleren van ongebruikelijke transacties kan crimineel geld ongemerkt worden witgewassen. De dagvaarding benadrukt dat financiële instellingen een essentiële poortwachtersrol vervullen. Het OM en de verdediging zullen met de rechtbank zittingsdata plannen om de zaak verder af te handelen.

Hoofdofficier van het FP Michiel Zwinkels schreef een opiniestuk voor Het Financieele Dagblad (FD) over het witwasbeleid en de rol van de banken daarbij. Het opiniestuk, getiteld 'Banken zijn geen slachtoffers van

witwasbeleid', verscheen op 20 oktober 2025. In dit stuk benadrukt de hoofdofficier dat het zijn van een goed functionerende poortwachter geen gunst is aan de overheid, maar cruciaal voor een veiligere samenleving.

Uit de praktijk: Witwassen van grootschalige ketamine-opbrengsten via internationale routes

In deze zaak vervolgde het OM vijf verdachten die opbrengsten van ketaminehandel via complexe internationale witwasroutes in het legale betalingsverkeer brachten. Tussen 2017 en 2020 werd geld witgewassen via contante stortingen op een webshop, betalingen vanuit Dubai en overboekingen via China en Hongkong. Het witwasgeld, ruim 13,6 miljoen euro, werd gebruikt voor vastgoed, luxe auto's, bedrijfsvoering en andere investeringen.

Het OM benadrukte de gewiekstheid van de constructies, de vermenging van onder- en bovenwereld en het ontwrichtende effect van de handel in ketamine op samenleving en economie. Naast gevangenisstraffen tot 7,5 jaar eiste het OM verbeurdverklaring van meerdere panden en luxegoederen en ontnemingen van ruim 1,5 miljoen euro. Deze zaak toont het belang van een effectieve aanpak van internationale witwaspraktijken en de impact op de legale economie.

2.1 Witwascijfers

De instroom³ van witwasverdachten bij het OM vertoont een afname na de piekjaren 2021-2022. Waar voorheen veel zaken draaiden om het fysiek voorhanden hebben van contant geld, verschuift de focus nu naar de facilitators en de systemische witwasmethoden. Een integrale aanpak begint bij een goede informatiepositie en analyse van onze data. Die systemische aanpak heeft geleid tot de aanpak van een aantal fenomenen.

De thematische aanpak die wij voorstaan komt voort uit het handhavingsarrangement tussen het FP en de FIOD. Die thema's corresponderen met de voornaamste NRA-risico's (die waar de minste barrières zijn opgeworpen).

In 2025 zijn er 1.463 onderzoeken afgedaan met een onvoorwaardelijk sepot en 114 met een voorwaardelijk sepot. Het gros van de witwasverdachten wordt gedagvaard. Dit gold ook in 2025: in totaal waren dit er 1.841. Voor 458 witwasverdachten is in 2025 de zaak afgedaan met een OM-strafbeschikking. Uit intern onderzoek blijkt dat gemiddeld 80% van de witwaszaken, ook als ze een ontnemingscomponent bevatten, binnen een jaar wordt afgedaan. Dit zijn dan zaken die in eerste aanleg al onherroepelijk zijn.

3 De aantallen witwascijfers worden bij het OM geteld naar de instroom van witwasverdachten. In de opsporing is het gebruikelijk om te spreken over witwasonderzoeken of witwaszaken. Bij het duiden van de cijfers dient rekening te worden gehouden met het feit dat niet alle verdachten in een witwaszaak zullen worden vervolgd voor witwassen en dat één onderzoek meerdere verdachten kan bevatten.

Bij OM ingeschreven verdachten voor witwassen												
	2020		2021		2022		2023		2024		2025	
	#	%	#	%	#	%	#	%	#			%
Instroom verdachten bij OM	4.435		6.232		5.605		4.038		3.652		2.999	
OM-afdoeningen												
• Adm. Beëindigd/overig	11	0%	12	0%	14	0%	13	0%	12	0%	6	0%
• Onvoorwaardelijk Sepot	1.675	41%	2.556	40%	2.207	41%	1.681	37%	1.704	37%	1.463	38%
<i>technisch</i>	1.236		2.002		1.546		1.101		1.153		972	
<i>beleid</i>	291		375		493		435		445		388	
<i>administratief</i>	148		179		168		145		106		103	
• Voorwaardelijk Sepot	107	3%	260	4%	212	4%	144	3%	126	3%	114	3%
• OM transactie / OMSB	326	8%	690	11%	553	10%	390	9%	420	9%	458	12%
• Voegen	4	0%	7	0%	3	0%	-	0%	-	0%		
• Beoordeling Dagvaarden	1.941	48%	2.901	45%	2.404	45%	2.258	50%	2.293	50%	1.841	47%
Uitstroom OM	4.064		6.426		5.393		4.486		4.555		3.882	

Nieuwe witwastypologieën

Een witwastypologie is een beschrijving van kenmerken die op basis van ervaring duiden op witwassen. Witwastypologieën zijn belangrijk voor strafrechtelijke witwasonderzoeken omdat deze een rol kunnen spelen in de totstandkoming van een strafrechtelijke verdenking van witwassen en kunnen bijdragen aan het bewijs in een witwaszaak.

Voor de opwerking van typologieën bestaat er een werkgroep van de FIU-NL, het AMLC van de FIOD, het OM en de Politie. Na accordering van typologieën door het hoofd van de FIU-NL worden deze vastgesteld en gepubliceerd op de website van de FIU-NL. In het verleden zijn er al typologieën vastgesteld voor onder andere de thema’s ondergronds bankieren en buitenlandse rechtspersonen en vastgoed.

In de zomer van 2025 zijn er nieuwe witwastypologieën vastgesteld voor het thema cryptovaluta. De eerder gepubliceerde typologieën uit 2017 hebben hiermee een welverdiende update gekregen. Twee voorbeelden van deze nieuwe typologieën voor het thema cryptovaluta zijn: ‘Een handelaar in cryptovaluta verhuult zijn identiteit door bijvoorbeeld zijn diensten aan te bieden op darkweb-markten en/of door anonieme cryptotelefoons te gebruiken en/of door een anonieme communicatie-applicatie te gebruiken.’ en ‘Een typische vorm van witwassen is wanneer cryptovaluta afkomstig uit enig misdrijf worden omgezet in giraal geld en vervolgens contant worden opgenomen in kleine tranches om zo onder de meldgrens te blijven, ook wel bekend als ‘smurfen’.

Naar aanleiding van de nieuwe typologieën is op de website van het AMLC een geüpdatete versie gepubliceerd van het overzicht van witwasindicatoren, bestaande uit witwastypologieën, feiten van algemene bekendheid en overige indicatoren.

Ketenversterking Verdachte Transacties

Een belangrijke bron van (financiële) intelligence voor de opsporing vormen de door de FIU-NL verdacht verklaarde transacties. Evaluatie-uitkomsten van de Algemene Rekenkamer en de Financial Action Taskforce (FATF) in 2022 lieten zien dat de ondoorzichtigheid van het gebruik van VT's en de hieraan gekoppelde feedbackloop binnen de Wwft-ketenpartners een zwakte is in het Nederlands meldsysteem.

Dit is de aanleiding geweest voor het project Ketenversterking Verdachte Transacties, een samenwerkingsverband tussen FIU-NL, FIOD, OM en Politie. Dit project heeft zich de afgelopen jaren onder andere gericht op het optimaliseren van de overdacht van VT's van de FIU-NL naar de opsporing, het creëren van eenduidige landingsplaatsen voor elk VT-dossier, het verkrijgen van inzicht in het gebruik en de bruikbaarheid van die VT's en het versterken van de feedbackloop binnen de Wwft-keten. In het afgelopen jaar is onder andere gerealiseerd dat opsporingsteams een geautomatiseerd bericht ontvangen wanneer VT's ter beschikking komen die in relatie tot hun onderzoek staan. Mede hierdoor zien we een stijging van het aantal geregistreerde VT-dossiers in Summ-IT.

In mei 2025 is er op de website van het AMLC een interview over dit project gepubliceerd met de projectleider en het hoofd van de FIU-NL.

Eind 2025 is het project officieel afgelopen, maar de samenwerking wordt in 2026 voortgezet onder een andere governance, mede met het oog op verplichtingen vanuit het aankomende Europese AML-pakket in 2027.

Veilig melden van ongebruikelijke transacties

Poortwachters, zoals banken, makelaars, notarissen en advocaten, zijn verplicht om in het kader van de Wwft ongebruikelijke transacties te melden bij de FIU-NL. Door te melden bij FIU-NL helpen poortwachters om criminele geldstromen in kaart te brengen. Zo blijven de branches beschermd tegen witwassen en financieren van terrorisme. Het is strafbaar wanneer ongebruikelijke transacties niet worden gemeld.

Poortwachters kunnen hun meldingen op een veilige manier doen. Als er een melding bij FIU-NL is gedaan, maar ook daarna, is de veiligheid van de persoon die meldt op verschillende manieren gewaarborgd. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid heeft een factsheet opgesteld over de meldplicht en het proces rondom ongebruikelijke en verdachte transacties voor poortwachters volgens de Wwft en de nieuwe Europese anti-witwasregels (vanaf 2027). Deze is hier te vinden.

Meer informatie is hier te vinden.

2.1.1 iCOV

In de aanpak van criminele geldstromen is intelligence essentieel. Daar wordt op gestuurd: in elk onderzoek wordt er actief nagedacht over afpakken van het illegaal verkregen voordeel. Dit betekent dat we die informatie snel en gemakkelijk toegankelijk maken. iCOV maakt dat mogelijk en hier wordt dan ook veel gebruik van gemaakt.

Voor iCOV stond 2025 in het teken van een belangrijke juridische en organisatorische transitie door de inwerkingtreding van de Wet Gegevensverwerking door Samenwerkingsverbanden (WGS) per 1 maart. Deze wet vormt sindsdien het fundament voor de werkzaamheden van het samenwerkingsverband. In het afgelopen jaar is intensief gewerkt aan de implementatie van de WGS in processen, systemen en communicatie. Het aanvraagportaal is aangepast aan de wettelijke eisen en de transparantie richting burgers is verder versterkt.

De iCOV-accounthouders gebruiken de iCOV-rapportages in veel verschillende onderzoeken; de meeste worden gebruikt in drugs- en witwaszaken. Zoals een onderzoeker van de FIOD vertelde die onderzoek doet naar een criminele organisatie in het noorden van het land: 'Van iedere verdachte die in beeld komt vragen we standaard een iCOV-rapportage aan. Je krijgt zo snel een beeld van iemands financiële en zakelijke positie. Bovendien leidt een iCOV-rapportage soms tot nieuwe verdenkingen, waardoor je eerder het hele plaatje van een organisatie ziet.'

De Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA) maakte gebruik van iCOV-rapportages in een onderzoek naar illegale arbeid. 'Werkgevers die hun werknemers zwart willen uitbetalen hebben contant geld nodig en mensen in de illegale handel hebben veel cash waar ze vanaf moeten. De iCOV Rapportage Relaties liet de link zien tussen het criminele netwerk en de werkgever die illegaal uitbetaalde.'

De Politie gebruikte iCOV-rapportages onder meer in onderzoek naar een netwerk achter internetoplichting. 'De iCOV-rapportages gaven inzicht in het criminele speelveld van de regio die wij onderzochten, maar lieten ook een netwerk zien aan de andere kant

van Nederland dat we niet hadden ontdekt zonder de relatietekening.'

Deze en meer praktijkverhalen vind je op icov.rijksweb.nl/

Halverwege het jaar werd de dienstverlening tijdelijk stilgelegd als gevolg van de ICT-inbreuk bij het OM. Desondanks zijn er in totaal 10.422 iCOV-aanvragen gedaan en 19.009 producten afgenomen. Ook zijn stappen gezet in de doorontwikkeling van (nieuwe) producten en databronnen. Een belangrijke innovatie was de introductie van de iCOV Rapportage Relaties – Concern (iRR-C). Met deze rapportages worden complexe ondernemingsstructuren inzichtelijk gemaakt. Daarnaast zijn binnen de iCOV Rapportage Vermogen en Inkomen (iRVI) keuzemogelijkheden ingebouwd, zodat aanvragers gericht en proportioneel informatie kunnen opvragen. Ook zijn nieuwe databronnen voorbereid en deels toegevoegd. Het gaat hierbij om de sanctie-informatie van het CJIB en een eerste versie van de crypto-aanwijzer. iCOV ontwikkelt momenteel een Rapportage Thema (iRT). Deze rapportage stelt de leden van iCOV in staat om complexe fenomenen – zoals het misbruik van commercieel vastgoed – systematisch in kaart te brengen. In 2025 is onder meer een governance-lijn opgezet en is samenwerking gezocht met universiteiten en het hoger onderwijs, onder meer om indicatoren te valideren.

Parallel hieraan investeerde iCOV in het verder versterken van verantwoord en effectief gebruik van de rapportages door middel van presentaties, onderwijsactiviteiten, e-learnings en accountmanagement. Er is een eerste aanzet gedaan om de effectiviteit van de producten systematischer te meten met ondersteuning van een extern onderzoeksbureau. Tot slot zijn privacy- en

informatiebeveiligingsmaatregelen geactualiseerd in het licht van de WGS, is de BIO2 geïmplementeerd en zijn de voorbereidingen gestart voor een privacy-audit die uitgevoerd zal worden in 2027.

Ook samenwerking is cruciaal

De Serious Crime Taskforce (SCTF) is een publiek-private samenwerking ondergebracht bij het FEC, die gericht is op de effectieve bestrijding van criminele facilitators binnen de zware en georganiseerde criminaliteit. Kern van deze samenwerking is het identificeren, opsporen en tegengaan van financiële geldstromen en netwerken van tussenpersonen, die een onmisbare schakel vormen binnen de zware en georganiseerde criminaliteit. De SCTF richt zich op het verzamelen, duiden en verrijken van signalen uit de opsporing die effect hebben voor alle betrokken partners.

Een belangrijk uitgangspunt van de SCTF is de aansluiting op de meldketen. De taskforce fungeert als een verbindende schakel tussen meldende partijen en de opsporing. De opsporing gaat direct aan de slag met de verkregen aanknopingspunten. In de werkgroep van de SCTF is in 2025 hard gewerkt aan het verbeteren van kennisproducten. Het gehele werkproces binnen de SCTF - door kennissessies, gerichte feedback op signalen en terugkoppeling over opvolging - leidt tot nieuwe inzichten, uitdieping van modus operandi en het zichtbaar worden van knelpunten in systemen. Dit zorgt voor een lerende poortwachter en meer efficiëntie in de keten.

Wat hebben we bereikt in 2025?

In 2025 zijn veel van de signalen thematisch ingebracht, hetgeen geleid heeft tot nieuwe inzichten, kennisopbouw en uiteenlopende interventies. Daarbij is ook gewerkt aan de inzet van alternatieve interventiemogelijkheden. Deze werkwijze heeft zich

positief ontwikkeld en draagt aantoonbaar bij aan de aanpak van facilitators en brokers op het gebied van ondermijnende criminaliteit, zoals witwassen, corruptie, en excessief geweld, die een essentiële rol spelen in de handel in verdovende middelen. In 2025 is nadrukkelijk ingezet op het verbeteren van het proces van opvolging binnen de opsporing en daarmee een versterking van de feedbackloop. Om in de toekomst de toenemende en complexe vraagstukken te kunnen bedienen, is het wenselijk de SCTF verder uit te bouwen. De implementatie van WGS binnen de taskforces vergt nadere uitwerking gelet op de complexiteit van het SCTF-werkproces in relatie tot de WGS. Naar verwachting wordt deze uitwerking in 2026 afgerond.

2.2 Aanpak witwasmethoden

De aanpak van witwassen in Nederland kent als startpunt het NRA dat de witwasrisico's benoemt. Aan de hand daarvan worden afspraken gemaakt tussen OM en opsporingsdiensten ten aanzien van de thema's die daarbij horen. Die afspraken zien op het opbouwen van kennis, intelligence, publiek-private samenwerking, signalen die worden gewogen en zaken. Hieronder volgt een opsomming van een aantal van die thema's, die ook doorlopen tot na 2025. Door gerichte aanpak willen we een verschil maken, zaken adresseren aan toezichthouders, de keten versterken en de wetgever informeren, zodat ook op dat niveau kan worden gedacht aan de noodzakelijke barrières.

Het NRA en de FATF gaan uit van de economische benadering van witwassen waarbij de zogenoemde drie fasen van witwassen worden genoemd: plaatsing, versluiering en integratie.

2.2.1 Ondergronds bankieren

De Taskforce Underground Banking, een samenwerkingsverband tussen het LP en de Eenheid Landelijke Opsporing en Interventies (LO) van de Politie, houdt zich sinds 2021 bezig met het systematisch verstoren van de meest ondermijnende, internationaal opererende ondergrondse bankiersnetwerken en valutabrokers. Ondergronds bankieren biedt criminelen een razendsnelle en relatief veilige manier om grote hoeveelheden crimineel geld mondiaal, buiten het zicht van toezichhouders en dus onder de radar te verplaatsen. Dit blijkt ook uit het in september 2025 door het WODC gepubliceerde rapport 'Ondergronds bankieren in relatie tot de georganiseerde criminaliteit in Nederland'. Het rapport benadrukt het grensoverschrijdende karakter van ondergronds bankieren en de grote verwevenheid met de internationale drugshandel, waarvan naar schatting drie vierde deel wordt gefinancierd middels ondergronds bankieren.

Om dit fenomeen te bestrijden, combineert de taskforce intelligence, knowhow en samenwerking met nationale en internationale partners, zoals Europol en de Five Eyes Law Enforcement Group. Daarnaast worden er vanuit de taskforce gericht ingestelde opsporingsonderzoeken uitgevoerd door specialistische rechteerteams.

In een van deze onderzoeken is in november 2025 een van de grootste in Nederland opererende ondergronds bankiers, wiens organisatie grofweg 50 miljoen euro in diverse valuta verplaatste voor criminelen, vervolgd voor gewoontewitwassen en het vervullen van een leidende rol in een criminele (bankiers)organisatie. De rechtbank legde deze hoofdverdachte, die in het criminele milieu bekend stond

als 'Prada', een straf van tien jaar en acht maanden op. De verdachte werd hiermee zwaar aangerekend dat hij schaamteloos, geraffineerd, intensief en op grote schaal ondergronds bankierde, waardoor drugshandel, wapenhandel en terrorisme kunnen worden gefinancierd en mogelijk worden gemaakt. Volgens de rechtbank had de verdachte moeten weten dat zijn handelen hiermee veel verder ging dan enkel het verplaatsen van geld.

De Taskforce Underground Banking blijft zich richten op het opsporen en vervolgen van de grootste bankiers en brokers en houdt hiermee ook oog voor de opkomst van nieuwe netwerken en methodieken, waaronder de rol die cryptovaluta in toenemende mate spelen in ondergronds bankieren.

2.2.2 Trade Based Money Laundering

Internationale handel in verdovende middelen genereert grote hoeveelheden cash in landen waar de drugs worden verkocht. Een van de grootste witwasmethoden is *Trade Based Money Laundering* (TBML). Dit is een verzamelterm voor verschillende technieken die worden gebruikt om criminele opbrengsten wit te wassen door het misbruiken van de internationale handel. Opsporing en vervolging doen hier veel onderzoeken naar. Het AMLC van de FIOD heeft op haar website veel kennisdocumenten staan over bijvoorbeeld het herkennen van signalen van TBML en over de uitdagingen van de aanpak van TBML.

Een goed voorbeeld van gericht samenwerken is de 'Know Your Sector'-aanpak van het AMLC en de Douane, omdat kennis over sectoren van groot belang is om TBML te kunnen herkennen. Eind 2024 is gestart met een nieuwe sector: de luxe horlogebranche. Deze sector is in 2025 binnen het FEC

opgepakt en gezamenlijk uitgewerkt tot een FEC-project. In het kader hiervan zal onder andere een sectordocument worden opgesteld.

Cash Compensatie Model

Het Cash Compensatie Model (CCM) illustreert bij uitstek verwevenheid tussen de onder- en bovenwereld. Op de websites van de FIU-NL en het AMLC staat het fenomeen CCM uitvoerig uitgelegd. In de kern staat CCM voor een crimineel ecosysteem waar boven- en onderwereld elkaar vinden. Niet zelden zijn er linken met bijvoorbeeld zorgfraude en arbeidsuitbuiting. Het CCM is een ecosysteem dat met alleen strafrechtelijk ingrijpen niet kan worden ontmanteld. Hier zijn ook poortwachters voor nodig als oren en ogen in de samenleving, goed toezicht, zoals het toezicht op rechtspersonen, en betrouwbare registers, zoals dat van de Kamer van Koophandel (KVK).

Uit analyses van de FIU-NL is gebleken dat grote, soms ook heel bekende bedrijven in arbeidsintensieve sectoren zoals de bouw, zorg en pakketbezorging, bij onderaannemers werkopdrachten uitzetten en hiervoor giraal betalen. Bij deze onderaannemers vinden echter niet of nauwelijks girale loonbetalingen plaats. Werknemers worden veelal contant uitbetaald. De FIU-NL heeft aanwijzingen dat het hiervoor gebruikte contante geld vaak een criminele herkomst heeft. Dit contante geld dat bij criminelen wordt aangekocht, wordt door de onderaannemers gecompenseerd door middel van girale (factuur)betalingen. Met dat girale geld worden (luxe) goederen, diensten of vastgoed gekocht of er worden criminele activiteiten mee gefinancierd. Op deze manier worden criminelen gecompenseerd voor het contante geld dat ze hebben ingebracht. De betalingen in deze witwasmethodiek lijken vaak gefaciliteerd te worden door ondergronds bankiers.

Wil je meer weten over het CCM? Kijk dan op de website van het [AMLC](#) voor meer informatie over onder meer de werkwijze en hoe je CCM kunt herkennen.

Het afgelopen jaar hebben er diverse opsporingszaken gelopen waarin duidelijk zichtbaar wordt waar de onderwereld de bovenwereld voor zijn karretje spant en wat voor dat gevolgen heeft.

Een simpel voorbeeld ter illustratie: een zorgondernemer krijgt van de overheid en van klanten giraal betaald. Die zorgondernemer stelt mensen te werk. Er is een drugshandelaar die beschikt over veel cash geld dat hij graag giraal wil maken. Hij geeft dat geld aan de zorgondernemer om de werknemers deels contant te betalen. De drugshandelaar richt een rechtspersoon op en laat die neppe facturen sturen naar de zorgondernemer voor verrichte diensten. Er valt voor de tussenpersoon die partijen bij elkaar brengt en voor de legale onderneming die zich laat gebruiken een leuk percentage van de transactie te verdienen. Gedekt door valse facturen vanuit een spookbedrijf wordt crimineel geld zo de hele wereld over gestuurd. Crimineel geld dat zo zijn weg naar het legale economische systeem vindt en in de samenleving terecht komt.

Bij een andere vorm van het CCM die we zien in onderzoeken is geen sprake van op zichzelf legale bedrijven. Hierbij is enerzijds sprake van een crimineel die fraude pleegt en daarom direct al giraal geld heeft, maar wel graag contanten heeft om de *paper trail* te doorbreken, en anderzijds een drugs-crimineel die vooral cash heeft en dat wil omzetten in giraal geld en dat geld niet

zomaar bij een bank kan aanbieden. De methode werk dan min of meer hetzelfde.

In 2025 hebben we intelligence opgebouwd over dit fenomeen. Daar waar gebruik wordt gemaakt van hoog-arbeidsintensieve sectoren, zoals de zorg en de tuinbouw, maar ook in andere sectoren, zien we dat er vaak sprake is van polycriminaliteit. Dat betekent dat er naast witwassen en valsheid in geschrift ook regelmatig sprake is van bijvoorbeeld arbeidsuitbuiting, illegale tewerkstelling of zorgfraude. Op het moment van schrijven van dit jaaroverzicht lopen er bij het Combiteam en de FIOD 14 onderzoeken naar het CCM. Bij de onderzoeken die al wat verder zijn, zien we dat er meer dan tientallen rechtspersonen bij betrokken zijn die vele duizenden valse facturen in hun administratie opnemen. Het gaat per zaak om tientallen miljoenen die zo worden witgewassen. Het komende jaar gaan we een aanpak ontwikkelen waarmee ook de bedrijven die er kennelijk geen moeite mee hebben om behulpzaam te zijn bij witwassen van een passende strafrechtelijke afdoening zullen worden voorzien.

We constateren dat op zichzelf normale bedrijven zich kennelijk laten gebruiken voor witwassen. Lage pakkans en snel geld. Dat zegt wel iets over de moraliteit. Aan die pakkans willen we in ketenverband wat gaan doen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het strafrechtelijk vervolgen voor het gebruiken van valse facturen en vervolgens de zaak aan de Belastingdienst overdragen voor de fiscale feiten. De interventie vanuit de overheid is dan tweeledig: zowel een strafrechtelijke veroordeling als grote financiële gevolgen voor de betrokkene. Communicatie en bewustwording creëren past ook bij de aanpak, met name richting de poortwachters die hier iets hadden moeten zien. We willen hierin een aanpak ontwikkelen waarbij we ook de ondernemers

willen aanspreken op deze foute moraal van snel geld en lage pakkans.

Derdenbetalingen

Via derdenbetalingen worden miljoenen aan criminele gelden de wereld overgeboekt en witgewassen via legale bedrijven, in het algemeen zonder dat die bedrijven dit goed door hebben. Ook worden derdenbetalingen aangewend voor de financiering van de logistiek in mensenhandel en -smokkel, aankoop van vastgoed en financiering van de logistiek rond de import van verdovende middelen. Denk hierbij aan provisie voor dienstverlening, dekladingen, transport, expediteurs en douaneafhandelingen. We hebben in onze onderzoeken een aantal voorbeelden van derdenbetalingen:

- Het verplaatsen van contant geld naar bijvoorbeeld Oost-Europa of andere landen waar cash gebruikelijker is. Het geld wordt daar giraal gemaakt, waarmee vervolgens in Nederland goederen worden aangekocht bij legitieme bedrijven.
- Facturen van een Nederlands bedrijf in de foodsector gericht aan klanten uit Afrika blijken te worden betaald door Spaanse en Portugese particulieren die geen enkele link met de klant of de business lijken te hebben. Banken melden deze transacties en wij doen onderzoek.

Het zijn soms grote bedrijven die dit overkomt en de bedragen die ermee zijn gemoeid zijn enorm. Deze bedrijven letten over het algemeen niet goed op wie nu eigenlijk de rekening betaalt. Onderdeel van een transactie is de betaling en daar hoort dan ook cliëntenonderzoek bij. Er dient daarbij ook te worden gekeken naar wie heeft betaald. Deze bedrijven zijn in die zin onzorgvuldig en dat kan (schuld)witwassen opleveren van vele miljoenen. Ook zien we linken met ondergronds bankieren. Het vervolgen van de ontvangende ondernemer voor witwassen

brengt wel moeilijkheden met zich mee vanwege het bewijzen van wetenschap ten aanzien van de herkomst van de gelden. Maar we zien wel dat ook de betaling van partij B, terwijl aan partij A geleverd is, ook hoort bij het cliëntenonderzoek voor de Wwft. Dat is kleurloos opzet en hierbij zijn wel mogelijkheden voor vervolgen.

Met name internationaal is dit thema heel groot, maar we zien het ook in Nederland. Het FEC ontwikkelt een barrièremodel en ook binnen Europol worden hierop initiatieven ontplooid. Ook binnen opsporing en vervolging wordt gewerkt aan een aanpak die in 2026 vorm gaat krijgen. We zijn bezig met de ontwikkeling van een aanpak richting deze ondernemers die voorkomen in deze derdenbetalingen. Daarbij denken we aan witwasstrafbaarstelling, Wwft-verplichtingen zoals cliëntenonderzoek en ook samenwerking met toezichthouders als de Dienst Financieel-Economische Integriteit (DFEI).

Misbruik rechtspersonen en facilitators

Niet nieuw is dat we in bijna al onze onderzoeken het misbruik van rechtspersonen zien. Het FEC deed er in 2024 ook al onderzoek naar binnen het FEC-project 'Misbruik van rechtspersonen'. Naar aanleiding van het rapport 'Op weg naar acceptabele doorstroom' van de Commissie doorstroomvennootschappen is daarnaast in 2024 een FEC-project gestart genaamd 'Doorstroomvennootschappen en witwassen', dat ook in 2025 doorliep. In het rapport uit 2021 van de Commissie worden een aantal aanbevelingen genoemd, waaronder het verrichten van vervolgonderzoek naar witwassen en doorstroomactiviteiten in FEC-verband. Het doel van het project is inzicht verkrijgen in de risico's van Nederlandse doorstroomvennootschappen voor witwassen, zodat helder wordt of deze risico's in Nederland bestaan en zo ja wat

de aard van deze risico's is. Deelnemende partijen aan dit FEC-project zijn de Belastingdienst, DNB, het OM en het AMLC.

Ook facilitators maken witwassen mogelijk. Inmiddels weten we uit onderzoeken dat er organisaties zijn die volledige startpakketten aanbieden voor criminelen die een verhullende structuur nodig hebben. Denk aan aanvragen van burgerservicenummers voor niet-ingezetenen, KVK-inschrijvingen, bankrekeningen, e-mailadressen, telefoonnummers, adressen voor spookbewoning en aanbiedingen waar criminelen gebruik van kunnen maken ten behoeve van drugstransporten en het witwassen van de opbrengsten. Het is aan te raden de poortwachtersrol van de notaris en de KVK te verstevigen en uit te breiden.

Met alleen het strafrecht kan dit niet worden aangepakt. Het is van groot belang dat er betrouwbare registers voorhanden zijn. Er is adequaat toezicht op rechtspersonen en registers zoals het Kadaster en de KVK nodig. Dit is ook de reden dat dit is opgenomen in de randvoorwaarden in het SPCG – randvoorwaarden die de komende tijd worden uitgewerkt – met betrekking tot samenwerking, barrièremodellen en effectieve aanpak.

In het SPCG staat aanpak van criminele financiële facilitators benoemd als een prioriteit. De aanpak richt zich op dienstverleners die het mogelijk maken om opbrengsten van misdrijven in de bovenwereld te laten instromen en daar te investeren. Deze professionals kunnen een sleutelrol spelen bij het witwassen van crimineel geld of het opzetten van complexe constructies om vermogen te verhallen.

In 2025 is door samenwerking tussen opsporingsdiensten, toezichthouders en FIU-NL de informatiepositie verbeterd en zijn

verschillende interventies gestart. Daarbij is gebruikgemaakt van strafrechtelijke, bestuursrechtelijke en tuchtrechtelijke instrumenten.

Met deze aanpak is ingezet op het duurzaam verstoren van faciliterende structuren, het aanpakken van betrokken dienstverleners en het afpakken van crimineel vermogen. Zo wordt de verwevenheid tussen onder- en bovenwereld teruggedrongen en de integriteit van het financieel stelsel versterkt.

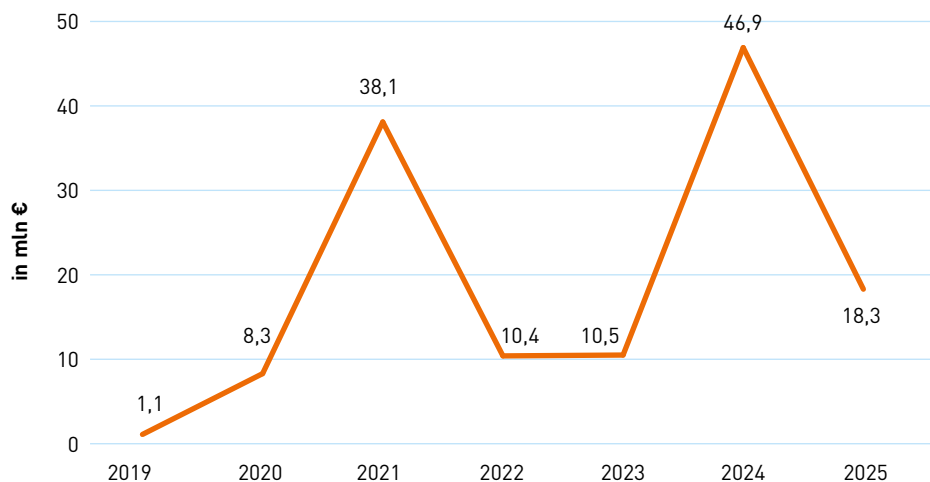
2.2.3 Digitale criminele geldstromen

2025 kenmerkt zich, opnieuw, door een sterkte koersstijging van cryptovaluta, die leidt tot toenemende belangstelling van zowel particulieren als institutionele beleggers. Tegelijkertijd gaat deze stijging gepaard met een duidelijke toename in cryptovaluta-gerelateerde criminaliteit, waaronder fraude. Behalve dat is ingezet op de opsporing van dit soort strafbare feiten, is afgelopen jaar ook geïnvesteerd in het verstoren en voorkomen van bijvoorbeeld cryptovaluta-oplichtingen.

Geduceerden beleggingsfraude cryptovaluta geïnformeerd

De Politie heeft contact gezocht met mogelijke geduceerden van fraude waarin cryptovaluta centraal staan. De Politie kwam de geduceerden op het spoor door een gezamenlijk onderzoek van Europol en het cryptoplatform Coinbase. Uit het onderzoek bleek dat er ongeveer driehonderd Nederlandse klanten van Coinbase cryptovaluta overmaakten naar verdachte wallets. In de meeste gevallen gaat de oplichting om beleggingsfraude en in enkele gevallen om vacaturefraude. De focus lag op het voorkomen van verdere schade en (meer) geduceerden. Vele geïnformeerde (mogelijke) geduceerden hebben contact opgenomen met Slachtofferhulp en/of de Fraudehulpdesk.

Gelegd beslag cryptovaluta dat is omgezet naar euro's

Er is een bedrag van circa 18,3 miljoen euro aan in Nederland in beslag genomen cryptovaluta, door het OM, direct omgezet naar euro's. Daarnaast zijn er nog vele tientallen miljoenen aan cryptovaluta bevroren/ in beslag genomen in het buitenland bij bijvoorbeeld buitenlandse dienstverleners (exchanges).

In 2025 zijn ruim 90 verschillende soorten cryptovaluta in beslag genomen, waaronder meerdere soorten 'stablecoins'. Er is in totaal voor circa 10,5 miljoen euro beslag gelegd op 'alt-coins' (dit zijn andere coins dan Bitcoin).

Voorbeelden van onderzoeken met grote beslagcomponenten in 2025 zijn onder meer een witwasonderzoek waarbij verdachten uit Breda zijn aangehouden waarbij naast luxegoederen ook beslag gelegd is op cryptovaluta ter waarde van ruim 2,5 miljoen euro. In een onderzoek naar grootschalige crypto- en bankhelpdeskfraude zijn twee verdachten aangehouden en heeft onderzoek naar inbeslaggenomen gegevensdragers geleid tot de inbeslagname van cryptovaluta ter waarde van acht ton. Daarnaast is in een onderzoek naar crimineel ondergronds bankieren 32 maanden celstraf opgelegd, waar middels met name USDT geldstromen geldstromen plaatsvonden tussen Nederland en Suriname.

Crypto-swapdienst eXch ontmanteld: Cryptovaluta ter waarde van circa 34 miljoen euro in beslag genomen

Op 30 april 2025 namen het OM van Frankfurt am Main - Zentralstelle zur Bekämpfung der Internet-kriminalität (ZIT) en de Bundeskriminalamt (BKA) de Duitse serverinfrastructuur van de crypto-swapdienst eXch in beslag en sloten daarmee de dienst. Dit gebeurde op basis van nauwe samenwerking en informatiedeling vanuit het Nederlandse opsporingsonderzoek van de FIOD. Naast een omvangrijke hoeveelheid data werden diverse cryptovaluta ter waarde van circa 34 miljoen euro in beslag genomen. Analyse van de data door de FIOD gaf zicht op nogmaals acht miljoen euro aan cryptovaluta. Deze gegevens zijn met BKA gedeeld, waarna BKA ook deze cryptovaluta heeft kunnen beslaan. De beheerders van eXch worden door het Duitse OM onder andere verdacht van witwassen en het exploiteren van een crimineel online handelsplatform. Het Nederlandse onderzoek is afgesloten. Ten behoeve van het vergroten van effect en impact is door de FIOD nog wel een alternatieve interventie toegepast door op het grootste cryptoforum ter wereld, waar eXch ook op communiceerde met klanten, een preventiebericht te plaatsen.

De beheerders van eXch worden door het Duitse OM onder andere verdacht van witwassen en het exploiteren van een crimineel online handelsplatform. Het BKA en de FIOD werken nauw samen in het onderzoek.

Op het gebied van cryptotoezicht zijn de afgelopen jaren belangrijke stappen gezet, met als grootste ontwikkeling de invoering van strengere vergunningseisen onder de Europese wetgeving genaamd Markets in Crypto-Assets Regulation (MiCAR). Dit heeft onder andere geleid tot twee veranderingen. Ten eerste zijn bepaalde verplichtingen uit MiCAR, zoals het verbod op marktmanipulatie met behulp van cryptovaluta, strafbaar gesteld via de Wet op de economische delicten (WED). Samen met de toezichthouder wordt gekeken bij welke signalen sprake is van dusdanige ernst dat strafrechtelijke afdoening passender worden geacht dan een bestuursrechtelijke afdoening.

Ten tweede heeft MiCAR een merkbare invloed gehad op de vestigingskeuze van cryptovaluta-dienstverleners. Het volgen van en inspelen op deze ontwikkelingen vergt aanzienlijke tijd en aandacht vanuit OM en opsporingsdiensten. Hoewel meer dienstverleners het afgelopen jaar zijn gevestigd in Europa, wordt vaak onderscheid gemaakt tussen entiteiten in Europa die de Europese markt bedienen en entiteiten die niet-Europese klanten bedienen. Deze ontwikkelingen vergen een intensievere en snellere internationale samenwerking.

2.2.4 Vastgoed

Ook in 2025 was er aandacht voor zaken die zien op investeringen in de bovenwereld. Op dit moment hebben we een specifieke focus op commercieel geëxploiteerd vastgoed en met name de financiering daarvan. Commercieel vastgoed biedt criminelen niet alleen een manier om illegale inkomsten te verbergen, maar het stelt hen ook in staat om aanzienlijke financiële middelen te genereren en te gebruiken voor verdere criminele activiteiten. Daar is een aantal invalshoeken voor te bedenken:

Geen transparante waarde

Wat precies de waarde is van vastgoed is een minder transparant proces. Daarbij geldt specifiek voor commercieel vastgoed dat de waarde ook nogal eens gerelateerd is aan bijvoorbeeld de exploitatie daarvan: zitten er bijvoorbeeld goede, stabiele huurders in een pand en hoe goed zijn die huurders? Vastgoed biedt een manier om illegaal verkregen geld wit te wassen. Dit gebeurt door vastgoed te kopen en de opbrengsten via legitieme kanalen te genereren. Denk bijvoorbeeld aan het kopen van commercieel vastgoed zoals panden voor de verhuur of vakantieparken.

Faciliterend voor criminele doeleinden

Vastgoed kan ook dienen als onderpand voor andere, misschien wel criminele activiteiten, zoals het verkrijgen van leningen of andere financiële voordelen. Maar we zien ook veel hypotheekfraude.

Hefboom voor andere criminele activiteiten

Als criminelen eigenaar zijn van commercieel vastgoed, kunnen ze dit vastgoed in bepaalde gevallen gebruiken voor meer criminele praktijken (zoals het creëren van illegale fabrieken, hennepplantages of opslagruimtes).

Deze zaken illustreren hoe vastgoed wordt ingezet voor criminele doeleinden, variërend van witwassen en hypotheekfraude tot drugshandel. Ze benadrukken het belang van samenwerking tussen verschillende overheidsinstanties in de bestrijding van dergelijke ondermijnende criminaliteit. Het is ook belangrijk om die informatie, alle puzzelstukjes die er zijn, bij elkaar te leggen om zo goed inzicht en ook de signalen te krijgen waar crimineel geld neerslaat in de samenleving. Het OM pleit er dan ook voor om overheidsorganisaties die een taak hebben op het tegengaan van ondermijning de mogelijkheid te geven om dit signaal bij

de FIU-NL te melden, zonder dat zij daarbij hun geheimhouding schenden. De FIU-NL heeft een bufferfunctie waardoor dit signaal dan pas bij de opsporing belandt als er daadwerkelijk een verdachte situatie is. Te denken valt aan een dergelijk meldrecht voor gemeenten en provincies waarbij zij informatie die zij via de Bibob hebben verkregen, kunnen melden. Zie hiervoor ook paragraaf 5.1.

Het afgelopen jaar is een aantal langer lopende projecten gestart, waarbij de focus op commercieel vastgoed ligt: vastgoed dat wordt aangehouden voor het genereren van inkomen. Binnen het FEC heeft een publiek-private verkenning gelopen op commercieel vastgoed en in het handhavingsarrangement met de FIOD is commercieel vastgoed voor de komende jaren een fenomeen waar we ons op gaan richten.

3 INTERNATIONAAL

Wist je dat het beleid rond de Wwft is gebaseerd op internationale standaarden van de FATF?

De FATF is een intergouvernementele organisatie die in 1989 op initiatief van de G7 werd opgericht om – kort gezegd – beleid te ontwikkelen ter bestrijding van het witwassen van geld en de aanpak van de financiering van terrorisme.

De FATF stelt normen vast en bevordert de implementatie van wettelijke, regelgevende en operationele maatregelen bij de lidstaten. Het vereist een risicogebaseerde aanpak, waarbij instellingen cliëntenonderzoek doen, risico's beheersen en ongebruikelijke transacties melden om witwassen en terrorismefinanciering tegen te gaan.

Doelstellingen van de FATF:

1. Het vaststellen van internationale standaarden ter voorkoming van witwassen en de financiering van terrorisme (AML-/CFT-standaarden). De FATF verwacht dat landen deze standaarden implementeren in nationale wet- en regelgeving.
2. Het uitvoeren van periodieke evaluaties om te zien in hoeverre landen aan de AML-/CFT-standaarden voldoen en in hoeverre dit resulteert in effectieve systemen voor de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering in deze landen.
3. Het opstellen van *guidance*-documenten en typologierapporten, die landen en instellingen ondersteunen bij de implementatie van de AML-/CFT-standaarden en die bijdragen aan het identificeren van nieuwe risico's op het gebied van witwassen en de financiering van terrorisme.
4. Het identificeren van landen met ernstige tekortkomingen in hun systeem ter bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering. FATF stelt drie keer per jaar waarschuwingslijsten op met landen die de FATF-standaarden onvoldoende hebben geïmplementeerd en verwacht van de leden dat adequate maatregelen worden genomen om de risico's gerelateerd aan deze landen, te mitigeren.

Uit de praktijk: Fraude via Nederlandse bedrijven voor buitenlandse multinational

Het OM legde strafbeschikkingen op in een fraudezaak waarbij Nederlandse bedrijven werden ingezet om wereldwijd goederen en diensten aan te schaffen voor projecten van een buitenlandse multinational. In sommige gevallen werden geantedateerde contracten gebruikt om geldstromen naar onder andere Zwitserse bankrekeningen af te dekken. Diverse Nederlandse vennootschappen ontvingen miljoenen euro's aan vergoedingen.

Vier natuurlijke personen en drie rechtspersonen kregen geldboetes van in totaal 3,4 miljoen euro opgelegd. Daarnaast werd crimineel vermogen van ruim 82,1 miljoen euro ontnomen. Uit onderzoek van de FIOD bleek dat de constructie zorgvuldig was voorbereid, met een stappenplan voor het beheer van rekeningen en transacties en geheime afspraken over de verdeling van opbrengsten. De buitengerechtelijke afdoening bood een snelle, effectieve oplossing en maakte duidelijkheid mogelijk voor alle betrokkenen, ook gezien de leeftijd en gezondheid van de hoofdverdachten.

Crimineel geld stopt niet bij de grens – en de aanpak ervan dus ook niet. De strijd tegen criminele geldstromen speelt zich in toenemende mate af op het internationale toneel. Criminele netwerken en hun verdienmodellen opereren al lang niet meer binnen één land. Geld beweegt zich razendsnel over grenzen, via complexe

constructies, verhullende structureren en ondergrondse bancaire systemen waarin grote sommen – vaak contant – geld buiten het zicht van de autoriteiten wordt verplaatst.

Om die reden kent ruim 80 procent van de opsporingsonderzoeken een internationaal element. Dat maakt de aanpak uitdagend. Niet-geharmoniseerde wetgeving en onvoldoende capaciteit blijven doorlopende uitdagingen en vragen vaak om een lange adem. Ook in 2025 zet het veranderende geopolitieke landschap de samenwerking met sommige landen (verder) onder druk.

Desondanks worden er stappen in de goede richting gezet. Afgelopen jaar is er opnieuw stevig ingezet op het verstoren, opsporen en afpakken van criminele geldstromen over de grens. Er is geïnvesteerd in samenwerking en er is veel aandacht besteed aan de implementatie van nieuwe Europese wetgeving (zie hoofdstuk 5).

Onderzoeken met internationale link

Ook in 2025 hadden witwasonderzoeken vaak een internationale link. Een voorbeeld is onderzoek Shoreham van het LP, waar meerdere rechtshulpverzoeken en het investeren in de relatie met de autoriteiten in Suriname hebben bijgedragen aan een veroordeling voor (gewoonte)witwassen van miljoenen aan Surinaams goud.

Een ander voorbeeld is onderzoek Warminster waar in november op een klapdag van een groot internationaal witwasonderzoek doorzoekingen zijn gedaan en vorderingen uitgevoerd door de FIOD en het FP in Nederland, België, Duitsland, Liechtenstein, Luxemburg, Spanje en Zwitserland. In samenwerking met het Asset Recovery Office (ARO) is bovendien voor flinke bedragen beslag gelegd. De zaak loopt nog.

Problematiek rondom de verifieerbaarheid van verklaringen in witwasonderzoeken zonder gronddelict

Een drietal samenhangende vonnissen uit april 2025 legt de problematiek bloot rondom de vraag wanneer het OM aan zet is om verklaringen van een verdachte te verifiëren in landen waar een complexe rechtshulprelatie mee bestaat.

Het OM stelt dat drie vennootschappen willens en wetens betrokken zijn bij het witwassen van uit Rusland afkomstig crimineel vermogen. Volgens het OM wijzen de structuren en transacties op klassieke witwastypologieën, waaronder het gebruik van offshorebedrijven, ongebruikelijke leningen en circulaire geldstromen. De verklaringen van de verdachten over alternatieve, legale herkomst van de gelden worden door het OM als niet-verifieerbaar, onvoldoende onderbouwd en hoogst onwaarschijnlijk gezien.

De verdediging stelt dat de gelden niet afkomstig zijn uit enig misdrijf, maar van twee Russische ondernemers. Deze personen zouden via Russische banken substantiële bedragen contant hebben geleend. Deze gelden zouden vervolgens via tussenpersonen zijn overgemaakt naar rekeningen van de vennootschappen. Ter onderbouwing zijn diverse bankdocumenten en verklaringen overlegd. De verdediging benadrukt dat het vanwege gebrekkige internationale rechtshulprelaties niet mogelijk is gebleken om deze tussenpersonen (in Rusland en de Verenigde Arabische Emiraten (VAE)) als getuigen te horen. Eveneens is het voor de verdachten feitelijk onmogelijk om zelfstandig buitenlandse bankgegevens te verkrijgen ter ondersteuning van hun stellingen. Verzoeken van de verdediging tot nader onderzoek zijn door de rechter-commissaris afgewezen wegens onhaalbaarheid of gebrek aan perspectief op uitvoering.

De rechtbank acht in alle drie de zaken niet bewezen dat de verdachte vennootschappen zich schuldig hebben gemaakt aan witwassen. De rechtbank geeft daar meerdere redenen voor, maar één daarvan is dat het falen van het rechtshulpverkeer met Rusland en de VAE volledig buiten de macht van de verdachten gelegen is, zodat hen daarvan geen verwijt kan worden gemaakt. Het niet kunnen horen van cruciale betrokkenen en het stagneren van het financiële onderzoek komt aldus niet voor rekening van de verdediging.

Financial Action Task Force

De FATF is een wereldwijde intergouvernementele samenwerking die internationale standaarden vaststelt en erop toeziet dat landen deze standaarden ook implementeren. Het OM en de FIU-NL zijn namens Nederland betrokken bij één van de vijf (en meest operationele) werkgroepen: de Risks, Trends and Methods Group (RTMG). Afgelopen jaar is er in deze

werkgroep onder andere onderzoek gedaan naar professionele ondergrondse bankiers en *gaming and gambling*. Daarnaast kijkt de RTMG doorlopend naar de witwasrisico's van verschillende nieuwe digitale ontwikkelingen zoals *payment service providers*, *AI and deepfakes* en *virtual IBANs*. Daarnaast geeft Nederland input op landenevaluaties over de strafrechtelijke samenwerking.

We merken dat een goede evaluatie landen veel waard is, omdat er veel (handels) belangen mee gepaard gaan. Daarmee zijn de landenevaluaties een mooi middel om verbeteringen te forceren. Het AMLC heeft bijgedragen aan de International Co-operation Review Group (ICRG), waarin landen op de grijze lijst gemonitord worden op hun voortgang. Het afgelopen jaar heeft het AMLC een rol gespeeld bij de review van Kroatië (niet langer op de grijze lijst), Libanon en Koeweit.

De volgende lezenswaardige rapporten heeft de FATF in 2025 uitgebracht: een handboek van de FATF, Egmont Group, INTERPOL en UNODC over internationale samenwerking, de tussentijdse evaluatie van de ontwikkelingen die Nederland heeft genomen sinds de evaluatie in 2022 en een zeer uitgebreid handboek voor *asset recovery guidance* en *best practices*.

Netwerk van liaison officers en magistraten

Bilaterale relaties in de aanpak van financiële criminaliteit zijn onontbeerlijk om effectief samen te werken in de opbouw van een goede informatiepositie over en het verstoren van criminele geldstromen. Het OM breidt het netwerk van liaison-magistraten uit met onder andere een liaison in Colombia en Panama.

Daarnaast werkt de FIOD ook aan het plaatsen van liaison officers in Spanje, Italië en Turkije. Deze FIOD-liaisons focussen op het faciliteren van (politiële) rechtshulp in onderzoeken naar financiële en fiscale criminaliteit en op het opbouwen van een goede informatiepositie hieromtrent. Dat ziet zowel op het tijdig herkennen van nieuwe criminaliteitstrends en -fenomenen als het begeleiden van operationele en tactische intelligence. De verwachting is dat de FIOD-liaisons eind 2026 operationeel zullen zijn.

In gesprek met de liaison-magistraat in de VAE.

Van uitleveringen naar aanpak criminele geldstromen in Dubai

Wat houdt je werk precies in?

Als liaison-magistraat in de VAE probeer ik de uitvoering van over en weer gevraagde rechtshulp te bespoedigen. In de praktijk is dit vooral rechtshulp door Nederland gevraagd aan de VAE. Denk aan uitleveringsverzoeken en rechtshulpverzoeken die betrekking hebben op getuigenverhoren, financiële informatie en beslaglegging. Omdat de VAE een zogenaamde 'derde land' is, loopt alle justitiële rechtshulp via de centrale autoriteiten van beide landen, in Nederland is dat de Afdeling Internationale Rechtshulp in Strafzaken (AIRS). Ik heb dus wekelijks contact met AIRS en ook regelmatig contact met de centrale autoriteit in de VAE. Doordat ik hier nu ruim een jaar werk en regelmatig overleg heb met de autoriteiten hier, weten we inmiddels goed wat de VAE procedureel van ons verwacht en krijgen we ook steeds beter zicht over de (on)mogelijkheden hier.

Wat zijn de volgende stappen?

Afgelopen jaar hebben we goede samenwerking bereikt met betrekking tot onze uitleveringsverzoeken. Dit is veel voorspelbaarder geworden door de goede contacten op justitie- en politieniveau in de VAE en we hebben meerdere succesvolle uitleveringen aan Nederland gehad afgelopen jaar. Komend jaar staat in het teken van enerzijds onverminderd doorgaan

met het uitgeleverd krijgen van verdachten en veroordeelden. Er zitten er hier nog genoeg. Daarnaast zoek ik nu steeds meer de samenwerking op financieel terrein. We doen in Nederland echt goede financiële onderzoeken, we hebben heel veel relevante informatie over geldstromen en crimineel vermogen naar de VAE. De politie-liaison en ik merken dat dit onderwerp in de VAE nu meer aandacht begint te krijgen. Nu is het zaak om onze geprioriteerde rechtshulpverzoeken onder de aandacht te brengen van de autoriteiten en uitgevoerd te krijgen.

Wat zijn de grootste uitdagingen die je ziet?

De VAE is niet een gemakkelijk land om in te werken. Ze zijn nog niet gewend om bijvoorbeeld rechtstreekse contacten toe te laten tussen officieren van justitie van Nederland en de VAE. Tegelijkertijd willen ze op financieel terrein ook van ons leren, qua expertise en capaciteit moeten ze nog stappen maken om complexe witwasonderzoeken succesvol uit te voeren. Aan mij de schone taak om toch die rechtstreekse contacten met het OM VAE te leggen, het gesprek te voeren over wat ervoor nodig is om onze financiële rechtshulpverzoeken uit te voeren en daar waar mogelijk te faciliteren. De eerste stappen zijn overigens al gezet, er is door de FIOD en het FP een mooie workshop over cryptovaluta gegeven afgelopen jaar in de VAE en een aantal malen is er rechtstreeks overleg gevoerd tussen onderzoeksteams uit Nederland met het OM VAE over financiële onderzoeken. Ook heb ik afgelopen jaar de eerste witwasveroordeling in de VAE van Nederlandse subjecten voorbij zien komen waarbij door de VAE veel geld in beslag is genomen. Een hoopvol teken dat de VAE geen safe haven meer is voor voortvluchtigen en dat daarnaast ook niet meer wil zijn voor hun criminele geld...

Internationaal afpakken

ARO-netwerk

Het Justitie ARO is onderdeel van het Europese ARO-netwerk. In december 2025 heeft een Europese bijeenkomst van het ARO-netwerk plaatsgevonden. Tijdens die bijeenkomst hebben de Europese ARO-collega's met elkaar gesproken over de nieuwe ontwikkelingen op basis van de Confiscatierichtlijn, de uitwisseling van *best practices* en uitdagingen in het dagelijks werk, zoals bijvoorbeeld ten aanzien van het traceren van en beslagleggen op cryptovaluta en de (on)mogelijkheden ten aanzien van slachtofferbeslag. Ook is er tijdens deze bijeenkomst gelegenheid geweest om één-op-één met collega's zaken te bespreken.

Op 24 april 2024 is de nieuwe EU-richtlijn 2024/1260 gepubliceerd over afpakken

en ontnemen (EU Confiscatierichtlijn).

De Confiscatierichtlijn bevat verschillende voorstellen om het afpakken van crimineel vermogen in Europees verband effectiever te maken en moet uiterlijk op 23 november 2026 zijn geïmplementeerd. Dit biedt kansen op het gebied van (internationaal) afpakken.

De Confiscatierichtlijn zal naar verwachting een aanzienlijke impact hebben op het takenpakket en de werklust van het Justitie en Politie ARO in Nederland. De ARO's zullen na implementatie van de Confiscatierichtlijn intensiever met elkaar gaan samenwerken in het kader van de grensoverschrijdende uitwisseling van informatie over getraceerde vermogensbestanddelen.

In de richtlijn is vastgelegd welke taken een ARO moet vervullen op het gebied van

traceren van vermogen met het oog op bevrozing en confiscatie. Tevens breidt de richtlijn het aantal bronnen waar een ARO toegang toe moeten hebben uit en zijn de termijnen waarbinnen een ARO deze informatie moeten verstrekken aan een ARO van een andere EU-lidstaat verkort.

Ook zullen ARO's de informatie over dit vermogen in veel gevallen direct als bewijs mogen verstrekken, waardoor het proces van het verkrijgen van deze informatie als bewijs ook sneller en efficiënter zal worden. Om te voorkomen dat getraceerd vermogen onvindbaar wordt gemaakt krijgen de ARO's de bevoegdheid om vermogen tijdelijk te bevriezen. In zeven werkdagen moet de verzoekende lidstaat vervolgens een Europees bevrozingsbevel versturen.

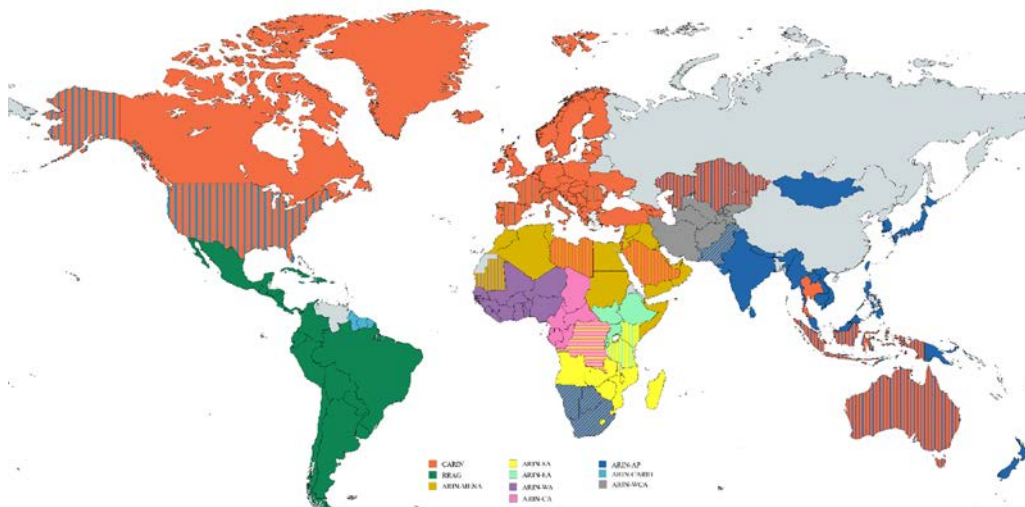
De richtlijn maakt het dus mogelijk om snel op politie-politie niveau informatie uit te wisselen, waarbij die informatie ook te gebruiken zal zijn bewijs in de strafzaak.

CARIN

De internationaal adviseurs van het Justitie ARO en Team Criminele Geldstromen

maken onderdeel uit van het internationale netwerk CARIN. Dit netwerk bleek ook in 2025 effectief om snel vermogen te traceren in een ander land. Zo heeft contact met de CARIN-collega's van Tsjechië en Slowakije ervoor gezorgd dat binnen een paar dagen een klein vliegtuig kon worden gelokaliseerd waarna vlak daarna beslaglegging plaatsvond op basis van een Nederlands bevrozingsbevel. Binnen de Europese Unie (EU) wordt veel gebruikgemaakt van zogenaamde ARO-verzoeken om vermogen te traceren. Gaat het om een land buiten de EU, dan heet zo'n verzoek een CARIN-verzoek. In 2025 heeft Nederland 22 inkomende CARIN-verzoeken behandeld en 10 uitgaande verzoeken verstuurd. Na jarenlange deelname aan het bestuur van CARIN, de Stuurgroep, heeft Nederland in 2025 plaatsgemaakt voor een ander land. De landen die de Stuurgroep vormen rouleren periodiek. Eind 2025 is aan Nederland opnieuw gevraagd om toe te treden. Vanwege de positieve impact op het gebied van de aanpak van internationale criminele geldstromen is het FP voorstander om vanaf 2026 opnieuw deel te gaan uitmaken van de Stuurgroep.

Afbeelding: overzicht van landen die zijn aangesloten bij CARIN of regionale ARIN-netwerken.

Silver Notice – Interpol

Met deze nieuwste *notice* van Interpol kunnen landen bij elkaar informatie opvragen over vermogen dat verband houdt met criminele activiteiten van personen. Hierdoor kan crimineel vermogen wereldwijd worden geïdentificeerd en gelokaliseerd. De ontvangen informatie kan vervolgens worden gebruikt als basis voor een bilaterale samenwerking. Zo kan middels justitiële rechtshulp tot inbeslagneming en executie worden overgegaan. De Silver Notice is als een pilot gestart waarin Nederland acht zaken mag aanleveren. De pilot is wegens succes verlengd tot eind 2026 en uitgebreid naar 80 deelnemende landen.

Naar aanleiding van een Italiaanse Silver Notice is voor 1,7 miljoen Amerikaanse dollar aan crimineel vermogen aangetroffen in Brazilië.

Het politie- en justitie-ARO geven samen met de politie, FIOD en het LP (LIRC) uitvoering aan de pilot. Nederland heeft in een tweetal zaken een Silver Notice uitgevaardigd (drie *notices* zijn thans in voorbereiding). Diverse landen hebben gereageerd op de *notices*, maar de ontvangen informatie heeft nog niet geleid tot zicht op en inbeslagname van vermogen. Door Nederland is uitvoering gegeven aan 137 *notices* van andere landen wat 12 positieve hits heeft opgeleverd.

4 BIJZONDERE OPSPORINGSDIENSTEN EN POLITIE

Uit de praktijk: Boete voor niet melden van ongebruikelijke transacties door TMF Management B.V.

TMF Management B.V., een internationaal trustkantoor, kreeg een geldboete van 130.500 euro wegens het niet onverwijld melden van twee ongebruikelijke transacties in 2020 en 2021. Uit onderzoek van de FIOD bleek dat TMF betrokken bleef bij de (her)structurering van obligaties van een cliënt, terwijl negatieve mediaberichten en lopende rechtszaken bekend waren.

Volgens het OM heeft TMF hiermee ernstig tekortgeschoten in haar poortwachtersrol. Gebruikelijke transacties hadden onderkend en onverwijld gemeld moeten worden bij de FIU-NL. De boete werd verlaagd vanwege vrijwillige, volledige en tijdige medewerking aan het strafrechtelijk onderzoek, waardoor het proces sneller kon worden afgerond. De zaak benadrukt het belang van naleving van de Wwft, zeker voor een internationaal trustkantoor met voorbeeldfunctie.

De operationele slagkracht in de aanpak van criminele geldstromen wordt mede bepaald door de expertise van de BOD'en en de gespecialiseerde teams binnen de Politie.

4.1 Bijzondere opsporingsdiensten

In het voorgaande is geregeld het werk van de FIOD voorbijgekomen in de aanpak van criminele geldstromen. Nederland telt vier BOD'en, te weten de Fiscale Inlichtingen en Opsporingsdienst (FIOD), de Opsporingsdienst van de Nederlandse Arbeidsinspectie (OD-NLA), de Inlichtingen- en Opsporingsdienst van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA-IOD) en de Inlichtingen- en Opsporingsdienst van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT-IOD).

Het traceren en verstoren van criminele geldstromen maakt integraal onderdeel uit van het primaire proces van de BOD'en. De Portefeuille Criminele Geldstromen (CG) initieert, coördineert en structureert ontwikkelingen en activiteiten op dit vlak. Deelnemers aan de Portefeuille CG zijn het FP en de hoofden opsporing van de vier BOD'en en de KMar.

1. FIOD

De FIOD is de opsporingsdienst van financiële en fiscale criminaliteit. De kracht van de FIOD hierbij is kennis en kunde op het gebied van financieel en fiscaal rechercheren en het vermogen om ingewikkelde financiële structuren te doorgronden. Een belangrijk onderdeel hierbij is criminele geldstromen traceren, verstoren of beëindigen en het afpakken van crimineel verkregen vermogen. Het zijn belangrijke instrumenten om criminaliteit, waarbij 'verrijking' een belangrijk motief is, effectief te bestrijden en maatschappelijk effect te realiseren.

Afpakken

In het kader van het afpakken van crimineel vermogen zijn er tussen de FIOD en het FP afspraken gemaakt over het te behalen beslagresultaat. Voor 2025 geldt dat deze beslagdoelstelling ruimschoots is behaald. Een mooi voorbeeld van een zaak waarin crimineel verdiend vermogen werd afgepakt is de zaak die in de media werd aangehaald als 'Eindejaarsknaller', die eerder al werd benoemd in hoofdstuk 3.

Afpakken wordt binnen de FIOD niet alleen gerelateerd aan het afpakken van crimineel verdiend vermogen, maar ziet ook op voorwerpen die strafrechtelijk onttrokken worden aan het verkeer, zoals bij merkvervalsing. Een mooi voorbeeld hiervan is de zaak waarin de FIOD, onder leiding van het FP, strafrechtelijk onderzoek deed naar aanleiding van een melding bij de Douane.

In deze melding werd aangegeven dat in een bedrijfspand in Duiven op grote schaal werd gehandeld in namaakartikelen van bekende merken, zoals kleding, schoenen, caps, tassen en horloges. Ook heeft er een doorzoeking plaatsgevonden in een unit binnen een in Arnhem gelegen bedrijfspand. Hier werd wederom een grote hoeveelheid

merkvervalste goederen aangetroffen en in beslag genomen. De activiteiten werden gelinkt aan het bedrijf dat beschikt over een eigen webwinkel en actief was op sociale mediaplatforms zoals TikTok, Instagram en Snapchat. Het OM heeft in deze zaak aan de hoofdverdachte een strafbeschikking opgelegd, als gevolg waarvan hij een langdurige taakstraf moet uitvoeren en een jaar geen kleding en luxeproducten mag verkopen. Daarnaast is hij de voorraad merkvervalste kleding, schoenen en luxeproducten kwijt.

Niet alleen strafrechtelijk afpakken

In de aanpak van criminele geldstromen wordt naast afpakken door middel van de inzet van strafrecht ook gekeken naar andere manieren van rechtsherstel. Binnen de FIOD wordt dit gedaan vanuit een fenomeengerichte aanpak. Op grond daarvan wordt toegewerkt naar goed gefundeerde keuzes ten aanzien van de fenomenen waarop geïnvesteerd wordt en de interventies die vervolgens worden ingezet om deze te bestrijden. Dit alles gaat in nauw overleg tussen toezichthouders, opsporing en vervolging. Hierbij ligt niet enkel de focus op het uitvoeren van strafrechtelijke onderzoeken, maar wordt bijvoorbeeld ook ingezet op een interventie of bevoegdheid vanuit de toezichthouder.

Een mooi voorbeeld van deze samenwerking is de zaak waarin de Belastingdienst transacties op het spoor kwam en de FIOD vervolgens, onder leiding van het OM, een strafrechtelijk onderzoek startte. In deze zaak kwam het OM tot het oordeel dat Morgan Stanley (MS) betrokken was bij dividendbelastingontduiking en zich schuldig heeft gemaakt aan het opzettelijk indienen van onjuiste belastingaangiften. MS heeft er vlak voor het begin van het strafproces mee ingestemd om geldboetes

van in totaal 101 miljoen euro in de vorm van OM-strafbeschikkingen te accepteren die het OM heeft opgelegd aan de twee vennootschappen. Hiermee is door het OM de schuld van de bank ten aanzien van de verboden gedragingen vastgesteld. Tegelijkertijd kon er correctie plaatsvinden door de Belastingdienst door het opleggen van een aanzienlijke fiscale navordering. Ook waren er andere partijen die na de start van een belastingonderzoek hun verzoeken tot vermindering van dividendbelasting (in totaal ongeveer 500 miljoen euro) introkken.

2. OD-NLA

De OD-NLA doet strafrechtelijk onderzoek naar onder andere arbeidsuitbuiting, mensensmokkel, georganiseerde fraude met uitkeringen en subsidies en zorgfraude. Financieel gewin staat bij de strafbare feiten die de OD-NLA onderzoekt voorop. Het financieel rechercheren maakt dan ook een belangrijk en integraal onderdeel uit van de onderzoeken. Bij elk (potentieel) onderzoek is een financieel specialist betrokken en maakt die specialist ook onderdeel uit van het onderzoeksteam. Op die manier is er continu aandacht voor het verstoren van criminele geldstromen. De OD-NLA maakte ook in 2025 weer kwalitatieve groei door. Dit leidde tot zowel het realiseren van de verhoogde kwantitatieve doelstelling voor 2025 als borging voor behoud en verdere groei in de komende jaren. Aandacht voor criminele geldstromen is er in alle teams. Dit leidde ertoe dat in alle rekercheteams de beslagdoelstelling werd gerealiseerd, zowel in de teams van de afdeling Recherche Zorgfraude, die werkt voor het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, als de teams van de afdelingen Recherche Arbeidsuitbuiting en Recherche Werk & Inkomen, die werken voor het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Verstoren van criminele geldstromen

Het verstoren van criminele geldstromen behelst meer dan alleen het afpakken van vermogen. Dit verstoren wordt daarnaast op zoveel mogelijk manieren gedaan. Hieronder volgen twee voorbeelden hiervan:

- In 2025 zijn er zowel tientallen kilo's verdovende middelen als goederen voor het vervaardigen ervan bij acties van de OD-NLA aangetroffen en in beslag genomen. Hierdoor konden criminelen het vermogen dat dit zou opbrengen niet herinvesteren en de goederen niet opnieuw gebruiken voor het genereren van nieuwe geldstromen. Dit betrof onderzoeken van meerdere recherche-afdelingen.
- Op basis van juridische grondslag wordt informatie gedeeld zodat ketenpartners met rest-processenverbaal nader onderzoek kunnen doen naar mogelijke fraude (of gemiste belastingopbrengsten) op hun terrein. Dit leverde bij verschillende ketenpartners correcties op.

Kwalitatieve ontwikkelingen

De OD-NLA heeft blijvende aandacht voor kwalitatieve groei van de organisatie en het verstoren van criminele geldstromen. Voorbeelden uit 2025 hiervan zijn:

- In samenwerking met het OM is een AMLC-podcast opgenomen over witwassen via de zorgsector.
- Vanuit de directie opsporing is capaciteit vrijgemaakt om (niet-herleidbare) kennis vanuit de opsporingspraktijk te delen met zes PhD-kandidaten in het project COMCRIM. Dit is een interdisciplinair wetenschappelijk onderzoeksproject van een publiek-privaat consortium naar misdaden die de democratie en de rechtsstaat in en via Nederland ondermijnen.
- De opsporingsteams houden periodiek overleg om specifiek de voortgang van

de aanpak van criminele geldstromen te monitoren en het gesprek aan te gaan over verbetermogelijkheden. In 2025 is dit verder uitgebreid naar alle teams, zoals bijvoorbeeld het Digitaal Expertise Centrum en Opsporingsondersteuning.

- Niet-rechercheteams worden ondersteund door financieel specialisten en experts in hun bijdrage in de strijd tegen criminele geldstromen.
- In arbeidsmarktonderzoeken wordt samengewerkt met de Belastingdienst om waar mogelijk zoveel mogelijk samen en gelijktijdig zowel de fraude op het sociale domein als daarmee optredende fraude binnen het fiscale domein te bestrijden.
- In 2025 heeft de OD-NLA nadrukkelijk geïnvesteerd in de verdere professionalisering van het zittende personeel middels opleidingen vooruitlopend op de Opsporingscampus die op nieuw instromend personeel is gericht. Een belangrijk speerpunt daarbij was het versterken van kennis en vaardigheden op het gebied van het verstoren van criminele geldstromen. De OD-NLA heeft hiervoor diverse opleidingsmodules in ontwikkeling, gericht op zowel herhaling van bestaande expertise als op inhoudelijke verdieping. Deze modules combineren actuele wet- en regelgeving, praktijkgerichte casuïstiek en inzichten uit recente onderzoeken. Door middel van interactieve werkvormen en scenario-analyses zijn medewerkers getraind in het vroegtijdig signaleren van financiële constructies, het analyseren van complexe geldstromen en het effectief inzetten van interventies om criminele verdienmodellen te ontregelen.
- Met deze investering borgt de OD-NLA niet alleen de vakbekwaamheid van professionals, maar vergroot zij tevens hun slagkracht in de aanpak van

ondermijnende criminaliteit. Hiermee dragen zij structureel bij aan het afpakken van crimineel vermogen en het duurzaam verstoren van illegale financiële netwerken.

3. ILT-IOD

De ILT-IOD is de gespecialiseerde landelijke milieuopsporingsdienst van Nederland. Zij voert complexe strafrechtelijke onderzoeken uit op het gebied van leefomgeving, transport en wonen. Denk hierbij aan onderwerpen zoals afvaldumping, lozing van gevaarlijke stoffen en ernstige bodemverontreiniging. De ILT-IOD richt zich op georganiseerde criminaliteit, vaak met internationale (financiële) constructies en handelsstromen, waarbij zonder ingrijpen van de overheid uiteindelijk onherstelbare schade ontstaat aan mens, milieu en maatschappij.

Milieucriminaliteit heeft niet als doel om de leefomgeving te vervuilen. Het richt zich vooral op financieel gewin. Deze vorm van fraude door doelbewust, calculerend gedrag mag niet lonen. De ILT-IOD zet zich daarom in om het wederrechtelijk verkregen voordeel van de verdachte af te pakken, met als doel de financiële positie van de verdachte terug te brengen naar de situatie van vóór de gepleegde feiten. Het traceren van criminele geldstromen en het frustreren en verstoren van verdienmodellen, maakt een belangrijk onderdeel uit van onze strafrechtelijke onderzoeken.

Na de introductie en de pilotfase van het Vermogensdossier in 2024 maakt de ILT-IOD sinds 2025 gebruik van het Vermogensdossier in alle opgestarte strafrechtelijke onderzoeken. In 2025 zijn enkele strafrechtelijke onderzoeken afgerond waarbij het geïntroduceerde Vermogensdossier is gebruikt en tevens is ingeleverd bij het OM.

Binnen de ILT-IOD vindt strafrechtelijk onderzoek plaats naar uiteenlopende verdachten en gepleegde strafbare feiten die te relateren zijn aan milieumisdrijven. Naast de omvangrijke strafrechtelijke onderzoeken hebben in 2025 ook minder omvangrijke strafrechtelijke onderzoeken plaatsgevonden met een doorlooptijd van minder dan een jaar, maar waar ook een wederrechtelijk verkregen voordeel is ontnomen.

De ILT-IOD deed strafrechtelijk onderzoek naar bierbrouwer Heineken. Zij constateerde dat de bierbrouwer ruim 7,2 miljoen blikjes bier zonder statiegeld vulde in de periode dat dit niet meer was toegestaan (april 2023). Daarna bracht het bedrijf de blikjes op de markt. Het OM heeft Heineken hiertoe een strafbeschikking opgelegd van 1,5 miljoen euro wegens het overtreden van de regels rondom invoering van het statiegeld op blikjes.

In een podcast van het AMLC wordt stilgestaan bij milieucriminaliteit in relatie tot witwassen. Afval kan een lucratief verdienmodel zijn voor criminelen. In de podcast wordt verteld welke rol contant geld en internationale handel spelen en waarom de pakkans relatief laag is. Ook wordt ingegaan op de link met witwassen en de signalen die opsporingsdiensten gebruiken.

4. NVWA-IOD

De NVWA-IOD pakt risicogericht en op basis van kennis de grootste maatschappelijke risico's op het gebied van onze volksgezondheid, voedselveiligheid, productveiligheid, natuur en dierenwelzijn aan. Samen met andere partners probeert de NVWA-IOD de fraude op deze gebieden zoveel mogelijk te voorkomen én te bestrijden.

Het traceren van criminele geldstromen en het frustreren en verstoren van

verdienmodellen maakt een belangrijk onderdeel uit van de strafrechtelijke onderzoeken van de NVWA-IOD. Ook wil de NVWA-IOD versterking van criminele geldstromen breder uitrollen binnen de gehele NVWA en wordt erop geïnvesteerd om dit gedachtengoed meer bekend te maken bij de inspecteurs binnen de toezichtdivisies.

Binnen de NVWA-IOD bestaat een samenwerkingsverband met toezicht, genaamd FEK (Fraude Expertise Knooppunt), waarbinnen inspecteurs en rechercheurs vakinhoudelijke kennis combineren met strafrechtelijke kennis. Op deze wijze wordt eveneens een bijdrage geleverd aan het behalen van de jaarlijkse beslagdoelstelling. Enkele voorbeelden:

- Bij een inspectie bij een paprikateler werd het gebruik van een verboden gewasbeschermingsmiddel, genaamd Dichloorvos, vastgesteld. In dit onderzoek werden door inspecteurs monsters genomen en werd meegeschreven aan het proces-verbaal. Voor wat betreft de ontneming is een berekening gemaakt op basis van het MRLA (meest reëel legale alternatief). De inspecteurs gaven namelijk aan dat er zonder bestrijding opbrengstverlies kan plaatsvinden of zelfs het volledig verloren gaan van teelten. Het was dus aannemelijk dat als verdachten niet het verboden gewasbeschermingsmiddel Dichloorvos hadden gebruikt, ze wel een legaal alternatief genaamd Orius hadden toegepast. Op deze wijze konden de financieel rechercheurs een berekening van het wederrechtelijk verkregen voordeel maken met informatie vanuit én samenwerking met toezicht. Uiteindelijk is het wederrechtelijk verkregen voordeel berekend op 16.000 euro. Een samenwerking in optima forma.

- Het fouthoutteam is een samenwerking tussen het team milieu van de Politie Midden-Nederland en inspecteurs van toezicht NVWA. Ook NVWA-IOD levert hieraan een bijdrage. Het doel van het fouthoutteam is om door middel van strafrechtelijke onderzoeken de wereldwijde illegale houtkap tegen te gaan. Het fouthoutteam heeft onder leiding van het FP al meerdere onderzoeken afgerond, waarbij uiteraard ook altijd wordt gekeken naar het behaalde wederrechtelijk verkregen voordeel. Gebruikelijk is om een berekening te maken op transactiebasis waarbij wordt gekeken naar de kosten en opbrengsten van de import van het foute hout. Naast de berekening van het wederrechtelijk verkregen voordeel wordt ook beslag gelegd op de nog niet verkochte houtvoorraad om te voorkomen dat er mogelijk illegaal gekapt hout op de markt komt.
- De aantallen stuks rundvee, pluimvee of varkens die een landbouwer mag houden, is afhankelijk de hoeveelheid productierechten (fosfaat-, pluimvee- of varkensrechten) die op een bedrijf rusten. Als een landbouwer onvoldoende rechten bezit, kunnen extra rechten worden bijgekocht of geleased. Als een landbouwer over een jaar te weinig rechten bezit, wordt een wederrechtelijk voordeel behaald. Door NVWA-IOD worden jaarlijks berekeningen opgesteld waarin, per soort recht, de gemiddelde leaseprijs van een recht wordt berekend. Met behulp van deze gemiddelde leaseprijs kan een inspecteur binnen een toezichtdivisie de hoogte van dit wederrechtelijk verkregen voordeel berekenen.

5. KMar

Met betrekking tot het Vermogensdossier heeft de KMar in 2025 stappen gezet om het in 2026 te implementeren en bij een geschikt onderzoek een pilot te gaan draaien met AP Noord-Holland. In 2025 zijn hierover gesprekken gevoerd met verschillende afdelingen binnen de KMar, namelijk Intell, werkvoorbereiding, tactiek en specialisme. Een ieder heeft het belang ervan onderstreept en staat positief tegenover de implementatie ervan.

Tevens zijn er in 2025 stappen gezet richting een betere positie van de financiële intelligence binnen de afdeling Intell en met betrekking tot kennis en ervaring met financiële *crime scripting*.

4.2 Politie

Inzicht krijgen in criminele geldstromen heeft steeds meer aandacht binnen de Politie en leidt tot grotere kansen om hierop in te grijpen. Het overgrote deel van de witwasdossiers die bij het OM worden ingeleverd zijn afkomstig van de politie en landen bij de Arrondissementsparketten. Vaak het resultaat van daar gedraaide onderzoeken bijvoorbeeld in RIEC verband. Het verkrijgen van inzicht doet de Politie niet alleen, maar in samenwerking met partners, zowel in de publieke als de private sector. Het aanpakken van georganiseerde criminaliteit is niet het exclusieve terrein van de Politie. Daarnaast zijn witwassen en ondermijning geen specifieke Nederlandse problemen en werkt de Politie internationaal samen om de georganiseerde criminaliteit aan te pakken. Dit vraagt grote inspanningen en geduld en het is niet van de ene op de andere dag geregeld. De Politie werkt hard aan het opbouwen van een goede intelligencepositie, expertise en kennis.

Ten aanzien van de inzet van de Politie op bestrijding van ondermijning waaronder ook de aanpak op crimineel verdienmodel valt is in de voorgaande hoofdstukken al het nodige genoemd. Denk aan de Taskforce Underground Banking of aan de inspanningen binnen de combiteams met de FIOD en de Taskforce TBML. Met de politie maakt het OM afspraken in het kader van de veiligheidsagenda. Zo maken we kwalitatieve afspraken maar ook afspraken over de beslagdoelstelling voor de politie.

5 ONTWIKKELINGEN

De strijd tegen criminele geldstromen vraagt om een voortdurende modernisering van zowel het wettelijk instrumentarium als de strategische samenwerking tussen publieke en private partners.

In hoofdstuk 5.1 staat een aantal wetgevingswensen beschreven. Ontwikkeling en implementatie van deze wetten zullen bijdragen aan een grotere slagkracht ten behoeve van het verstoren van criminele geldstromen.

5.1 Gewenste wet- en regelgeving

Nationale strategie CG

Crimineel geld bevindt zich diep in de haarvaten van de maatschappij. Met enkel het strafrecht kan dit criminele ecosysteem niet voldoende worden aangepakt. Voor de opsporing en vervolging bestaat het SPCG en daarnaast is er een NRA. Naast opsporing en vervolging zijn er ook publieke en private partijen die zich in het werkveld CG bevinden, maar waarvoor geen overkoepelend strategisch kader bestaat. Een brede nationale visie waarin alle relevante

stakeholders een rol krijgen, ontbreekt tot op heden.

Meldrecht overheidsinstanties

Het OM pleit voor een nationaal meldrecht voor overheidsinstanties. Voor de aanpak van criminele geldstromen is het belangrijk dat overheidsorganisaties, die in de uitvoering van hun werk tegen signalen van ondermijning aanlopen, een signaal kunnen melden bij de FIU-NL zonder dat die partijen hun geheimhouding schenden. We denken met name aan gemeenten en provincies die veel baat hebben bij een meldrecht. In gesprekken met gemeenten zien we regelmatig buitenlandse investeringsmaatschappijen terugkeren die investeren in commercieel vastgoed. In de Bibob-procedure vragen een aantal gemeenten naar de herkomst van de gelden en de personen achter deze buitenlandse maatschappijen. Daarbij lopen ze tegen zaken aan die kunnen duiden op witwassen. Echter, deze informatie kan niet of niet gemakkelijk worden gedeeld met andere overheidspartijen, waaronder met opsporingsdiensten en het OM. Tegelijkertijd zien die gemeenten ook dat bepaald vastgoed, nadat het in andere handen

overgaat, leeg staat dan wel gebruikt wordt voor allerlei onwenselijke activiteiten. We zouden erbij gebaat zijn als gemeenten en provincies signalen die duiden op witwassen kunnen melden bij de FIU-NL, zodat de informatie centraal bijeenkomt, kan worden geanalyseerd en zal bijdragen aan het opsporen en vervolgen van strafbare feiten.

5.2 EU-ontwikkelingen

Confiscatierichtlijn

Zoals al een aantal keer in dit jaaroverzicht benoemd, biedt de nieuwe EU-richtlijn 2024/1260 (EU Confiscatierichtlijn) straks kansen in het (internationaal) afpakken en ontnemen. De richtlijn is op 24 april 2024 gepubliceerd en bevat verschillende voorstellen om het afpakken van crimineel vermogen in Europees verband effectiever te maken en moet uiterlijk op 23 november 2026 zijn geïmplementeerd. Het concept wetsvoorstel ligt op dit moment bij de Raad van State.

Een belangrijke ontwikkeling hierin is dat het OM een zaak kan starten tegen een goed waarbij het OM moet aantonen dat het crimineel is gefinancierd. Hierbij is een rechterlijke toets ingebouwd. Het betreft een nieuw type procedure die bij een raadkamer van de rechtbank gaat worden gevoerd en waarvoor een belanghebbende door het OM moet worden opgeroepen. Er staat cassatie tegen open.

In artikel 15 en 16 van de Confiscatierichtlijn is de mogelijkheid tot *Non Conviction Based Confiscation* (NCBC) opgenomen. Dit is een strafrechtelijke procedure waarmee confiscatie van vermogen mogelijk is zonder voorafgaande veroordeling. Zoals gezegd betreft het een procedure tegen een vermogensbestanddeel in plaats van tegen een persoon. Een dergelijke vorm

kent Nederland tot op heden niet. Het OM is nauw betrokken bij de implementatie van de Confiscatierichtlijn.

Met de komst van de Europese Confiscatierichtlijn wordt een belangrijke stap gezet in de versterking van de aanpak van criminele geldstromen. In deze richtlijn wordt expliciet vastgesteld dat criminele organisaties zich hebben ontwikkeld tot economische spelers met ondernemingsdoelstellingen. Het ontnemen van illegaal verkregen vermogen is daarmee niet langer ondersteunend, maar een essentieel instrument om criminele structuren te verstoren en hun invloed in de legale economie te beperken.

Als gezegd, in de NCBC-procedure staat – anders dan in een reguliere strafzaak – het voorwerp dat wordt afgepakt centraal, in plaats van een verdachte. Hier komt bij dat in de strafrechtelijk ingebedde NCBC-procedure voor de door de rechter te hanteren bewijsstandaard wordt aangesloten bij de regeling van de ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel, zodat ruimte wordt geboden voor een andere bewijslastverdeling dan geldt in het geval van strafvervolgning ten aanzien van een persoon voor een strafbaar feit.

Doelstelling van de richtlijn confiscatie maar ook van de Nederlandse implementatiewet is in feite om zoveel mogelijk geld dat afkomstig is van crimineel handelen af te pakken. De richtlijn ziet voor wat betreft de confiscatievordering op misdrijven in georganiseerd verband gepleegd en waar aanzienlijk economisch voordeel mee is behaald. De Nederlandse implementatie gaat uit van elk strafbaar feit en laat ook het begrip aanzienlijk economisch voordeel los. Kortom er zijn straks in die zin minder beperkingen voor toepassing van de maatregel.

De nieuwe confiscatievordering (NCBC-procedure) introduceert daarbij een wezenlijk andere benadering:

- Het voorwerp (vermogen) staat centraal, niet de verdachte;
- De procedure is nevengeschild aan strafvervolgning;
- Er geldt een andere bewijsstandaard (aannemelijkheid in plaats van strafrechtelijke bewijsvoering).

De confiscatieprocedure en de strafvervolgning worden gepositioneerd als nevengeschildte procedures. De officier van justitie moet per geval de afweging maken of hij kiest voor het instellen van strafvervolgning, een confiscatieprocedure of beide. Dit is de grote ontwikkeling voor de toekomstige aanpak. We kunnen het afzonderlijk instellen, naast een strafzaak.

Onderstaande zaak illustreert direct waarom de invoering van een confiscatiemaatregel naar onze mening wenselijk en noodzakelijk is. Onder de huidige Nederlandse strafwetgeving is het enkel mogelijk om crimineel verdiend vermogen af te pakken als de eigenaar daarvan in een strafrechtelijke procedure is veroordeeld. Ontneming kan derhalve niet aan de orde zijn als de verdachte overlijdt, we onvoldoende mogelijkheden voor een rechtshulpverzoek hebben of niet kan worden bewezen dat hij een concreet strafbaar feit heeft gepleegd maar waarbij wel duidelijk is dat het goed een criminele herkomst heeft.

In 2024 is door de rechtbank Oost-Brabant in een zaak een ontneming opgelegd van 37 miljoen euro. Ook is er beslag gelegd op vele tientallen panden. De strafzaak is gestart in 2015, negen jaar eerder. Financiële strafzaken zijn complex en tijdrovend vanwege de vaak complexe constructies met allerlei vennootschappen in binnen- en

buitenland en katvangers en geldstromen die stevast de grens over gaan, waardoor er vaak onderzoek in het buitenland gedaan moet worden. Daarnaast wordt er ook nog eens gebruikgemaakt van andere opties die helpen bij het verhullen, zoals ondergronds bankieren en cryptovaluta.

In deze casus is hoger beroep ingesteld, waardoor er gevoeglijk nog eens een ruim aantal jaren jaar bij opgeteld kunnen worden voordat de zaak onherroepelijk is. De procedures duren lang en de zittingscapaciteit bij de rechtbank voor dergelijke zaken is schaars. Al die tijd is de staat geen eigenaar van de panden. Dat is en blijft de verdachte, totdat de strafzaak onherroepelijk is. Het staat de eigenaar vrij om de panden te verhuren en dus gedurende de strafzaak ook huurpenningen te ontvangen. Technisch kunnen huurpenningen in beslag worden genomen, maar praktisch zijn die huurpenningen ook bedoeld voor het onderhoud van die panden. In het geval van deze casus was er daarnaast sprake van veel snel wisselende bewoners, veelal studenten. Bij inbeslagname van de huurpenningen moet de huurder die gelden volgens de wet onder zich houden. De vraag is hoe reëel het is om te veronderstellen dat een grote groep snel wisselende studenten deze huur 12 tot 15 jaar onder zich kan houden. In het geval van deze casus ontvangt de vastgoedeigenaar maandelijks grote bedragen aan huur en rendeert zijn eigendom gedurende al die jaren.

Veel Europese landen hebben al een vorm van confiscatie in hun wetgeving opgenomen. Landen waar de confiscatie heel effectief is gebleken, hebben een confiscatieregeling waarbij de bewijslast van de herkomst van de vermogensbestanddelen niet louter op het OM rust, maar ook op de eigenaar van het vermogensbestanddeel.

In Nederland zal het OM dus moeten aantonen dat het gaat om een fout gefinancierd goed en is het vervolgens aan de belanghebbende en/of eigenaar om daar iets tegenin te brengen. Het is wel zo dat de bewijsvoering dan loopt zoals nu ook in ontnemingen moet worden bewezen. Degene waar de sleutel tot het bewijs ligt, zou in beginsel ook de aangewezen zijn om onderbouwing aan te leveren.

Het OM en de opsporingsdiensten zijn op dit moment in de opstartfase van de aanpak. Dat betekent dat we nu al bezig zijn om signalen te verzamelen die zich voor deze procedure lenen. De verwachting is dat deze nieuwe confiscatieprocedure gaat helpen bij afpakken en ontnemen, zeker ook in een internationale setting wanneer rechtshulp niet of nauwelijks reëel is.

AML-pakket

In juni 2021 heeft de Europese Commissie een uitgebreid AML-pakket, bestaande uit vier onderdelen, gepresenteerd. Op 30 mei 2024 heeft de Europese Raad het pakket aangenomen. Dit pakket bestaat uit de *Transfer of Funds Regulation* (richtlijn 2024/1654), de verordening tot de oprichting van het AMLA (verordening 2024/1620), de AMLD6 (richtlijn 2024/1640) en de AMLR (verordening 2024/1624). De AMLD6 stelt nieuwe maatregelen vast op het gebied van witwassen en terrorismefinanciering, waaronder de taken van de FIU-NL en de toezichthouders en het UBO-register. Daarnaast wordt er onder andere in de richtlijn een uitbreiding van het bankregister geregeld met informatie over cryptorekeningen en virtuele IBAN's. De AMLR bevat meer materiële bepalingen en zal de Wwft gaan vervangen. De deadline voor implementatie is juli 2027.

Door deze ontwikkelingen verwachten we dat we meer Joint Analyse-teams krijgen (via AMLA). Daarbij genomen de uitbreiding van de bevoegdheden van de FIU-NL op grond van het AMLD/AMLR pakket en de makkelijker wordende internationale uitwisseling van gegevens (ARO), verwachten we ook daadwerkelijk dat we een wijziging gaan zien in de aanpak van crimineel geld.

Jaarbericht Criminele Geldstromen 2025

Openbaar Ministerie
Postbus 20305
2500 EH Den Haag
www.om.nl

Juni 2026